Hayat

SAYI: 1
1 Ocak 1962
125 Kuruş

Yeni Yılınız Kutlu Olsun

Mecmuamızla birlikte parasız verilen TARİH GAZETESİ'nin 1. sayısını müvezziinizden istemeyi unutmayınız.

Gazetenin bu sayısı M.Ö. 3000 yılına kadar geçen olaylara aittir.

Ayrıca

Hayat 1962 yılı Takvimini takdim ediyor

SONYA CORDEAU

HAFTALIK MECMUA
YIL: 6 SIRA No.: 274
SAYI: 1 CİLT: I 1962

SAHİBİ : Şevket RADO
Telefon : 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
Telefon : 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR :
Sadun ALTUNA
Telefon : 27 44 02

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22, İstanbul. **SANTRAL : 22 48 88.** **Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE :
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
Kıbrısta satış fiyatı: 100 mil.

Subscription Rates:
One year $ 11.—
Six months $ 5.50
to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

DÜNYADA YILBAŞI

BU SAYI İLE BİRLİKTE TAKDİM ETTİĞİMİZ

TARİH GAZETESİ HAKKINDA

Bu hafta mecmuamızla birlikte aldığınız «Hayat Tarih Gazetesi»ni beğeneceğinizi ümid ederiz. Bu gazetenin bilhassa öğretmenler, öğrenciler, mektep kitaplıkları, okuma odaları, ailelerdeki hususi kütüpaneler için pek faydalı olacağına kaniiz.

Yeni gazeteniz hakkında size biraz daha izahat vermek istiyoruz. Gündelik gazete tarzında bir dünya tarihi olan bu gazete, İngilizce, Fransızca ve Almanca olarak yeryüzünün on memleketinde bazan müstakil, bazan da büyük mecmualarla birlikte neşredilmiş ve milyonlarca okuyucu tarafından hayranlıkla karşılanmıştır. Bugün Almanya, Fransa, İngiltere ve Amerikada kütüpanelerin en güzel, en değerli ciltleri arasında bu gazetenin koleksiyonları yer almaktadır.

Gençlere ve büyük kitlelere tarih kültürü vermekte yepyeni bir usul getiren böyle bir eserin Türkçede bulunmayışı muhakkak ki bir eksiklikti. Bunu düşünen Hayat müessesesi, Tarih Gazetesi'nin Türkiyede neşir hakkını «Pentice-Hall International Inc.»den satın almıştır.

Büyük bir itina ile ve muhtelif dillerde bir mütercim kadrosu ile hazırlanan gazeteden, bütün 1962 yılı devamınca, mecmua ile birlikte, her hafta okuyucularımıza birer sayı takdim edeceğiz. Her sayı ayrı bir devre ait olacaktır. Meselâ, bugün elinizde bulunan sayı, yeryüzünde insanın zuhurundan, Milât öncesi üç bin yılına kadardır. Bu suretle her hafta bir tarihî devirden bahsedilerek, 1962 yılının sonunda Kore Harbi'ne kadar gelinecektir.

Böylece okuyucularımız 1962 yılı nihayetine kadar alacakları elli iki sayı ile, dörder sayfadan 208 sayfalık bir cilt halinde, mükemmel bir dünya tarihi elde etmiş olacaklardır.

Her hafta verilecek dört sayfalık Tarih Gazetesi için mecmuamızdan ayrı olarak bir ilâve ücret alınmıyacaktır.

Bugün elinizde bulunan Tarih Gazetesine göz attığınız zaman bir yenilik dikkatinizi çekecektir. Hayat Tarih Gazetesinin en mühim özelliği de buradadır. Tarihî olayları daha zevkle, hattâ biraz da bu olayları o devirlerin heyecanı içinde okumak için hâdiseler sanki o günlerde neşredilen bir gündelik gazete diliyle yazılmış, hazırlanmıştır.

İngilizce, Fransızca ve Almanca dahil, 10 dilde aynı yazı tekniği ile hazırlanan bu gazetenin maksadı tarihî olayları sıkmadan ve kolayca okutmaktır.

Gündelik gazete tarzında yazılan tarihî vakaların ilmî hüviyetlerine sadakatte büyük bir titizlik gösterilmiştir. Aslı Avrupalı tarih uzmanları tarafından hazırlanan bu eserde Türk tarihine ait bazı vakaların kaydedilmediği görülmüş, bunlar yazı işlerimizde mütehassıs bir heyet tarafından lâyık olduğu ehemmiyet ölçüsünde gazeteye alınmıştır.

Her haftaki sayılarda sayfa numaraları birbirini takibedecek olan bu gazeteler biriktirilip sene sonunda citlettirilince, mükemmel bir dünya tarihine sahip olunacaktır.

Tarih Gazetesi sizin için 1962 yılının en iyi fikir arkadaşı olacaktır.

DÜNYADA YILBAŞI

OSLO'DA — Norveç başkentinin başlıca alışveriş yeri olan Storgaten'de yılbaşı hediyesi almak için lâpa lâpa yağan kar altında vitrinlere bakan bir kadın.

ZÜRİH'TE — İsviçrenin bu en büyük ve en hareketli şehrinde de aralık ayının ikinci yarısından itibaren bu güzel şehir noel ve yılbaşı için donatılır.

NEW YORK MUHABİRİMİZ SARA KORLE YAZIYOR

3. Sayfadaki resim

NOELDE ve yılbaşında New York'un en göz alıcı, en süslü ve insanı en çok cezbeden yeri «Rockefeller Center»dır. Milyoner Rockefeller ailesinin vakfı ile yapılmış olan bu muazzam bina topluluğunun tam ortasında halkın istifadesine açılmış bir buz kayağı sahası ve bu sahadan ileriye doğru giden parkımsı bir kısım vardır. Yirmi dokuz yıldan beri hiç şaşmıyan bir anane bu sahayı, yani «Rockefeller Center»i dünyanın en alâka çekici bir yeri haline getirmektedir. Bu ananeye göre her yıl aralık başında, sırf bu ay için hususi surette yetiştirilmiş, muazzam bir çam ağacı getirilir ve buz sahasının önüne dikilir. Ağaç deyip de geçmemek lâzımdır; zira bu bir tek ağaç dünyanın en büyük ve en güzel çam ağacıdır. Bu yıl getirilen ağacın gövde genişliği bir buçuk metre, boyu yirmi beş metre, ağırlığı altı ton, yaşı ise altmış beştir. Büyük bir kamyonla uzak bir mesafeden getirilen ağaç «Rockefeller Center»de hususi surette hazırlanmış yerine muazzam vinçlerin yardımiyle yerleştirilir ve çelik kablolarla tesbit edilir. Bu yıl ağacın süslenmesi için yirmi elektrikçi on gün gece, gündüz çalışmıştır. Ağacın en tepesinde bir buçuk metre büyüklüğünde bir yıldız vardır ve ağaç üç bin şeffaf ampul, yedi yüz elli kırmızı yeşil balon ampul ve iki yüz elli kardan adam şeklindeki ampulle süslenmiştir. Bu dünyanın en büyük noel ağaçlarından biri pırıl pırıl bir hale getirilmiştir. Işıklar ilk defa olarak aralık ayının yedisinde Rockefeller ailesine mensup biri tarafından düğmeye basmakla yakılmış, koro şarkılar söylemiş, buz sahasında, kayakçılar buz numaraları yapmıştır.

LONDRA'DA — Londra'nın yılbaşı münasebetiyle süslenmiş Regent Street'i.

CEMİYET HABERLERİ

Ayten Bükeyi anma sergisi

Geçen sene elim bir kaza sonucu kaybettiğimiz genç süsleme sanatçısı Ayten Bükey'in eserlerinden bir kısmı Olgunlaşma Enstitüsü galerisinde teşhir edildi. Floransada ve Amerikada müteaddit sergiler açan ve derece alan merhum sanatçının sergisinde kumaş üzerine süslemeler, bebekler, çeşitli yazı ve tezyinat örnekleri. Fotoğraflar serginin bir köşesinde Dr. Perihan Büke'yi ve diğer eserlerini gösteriyor.

Halen 56 yaşında bulunan bir zamanların en ünlü filim yıldızı Greta Garbo yılbaşı münasebetiyle 13 senedir görmediği memleketi İsveç'e gitti. Resim Greta Garbo'yu Stokholm hava alanında gösteriyor.

KOPENHAG'DA — Kuzeyin Parisi diye anılan Kopenhag, yılbaşı zamanı büsbütün renklenir, canlanır, oyuncakçı vitrinlerinin seyrine doyum olmaz.

KAMÇATKA'DA — Dünyanın en soğuk yeri olan kuzey Sibirya'nın Kamçatka bölgesinde yılbaşı günü açık havada banyo yapanlar bulundu. Resim, Kamçatka'nın ünlü sıcak su kaplıcalarında — 40 derece soğukta yıkananları gösteriyor.

Geçenlerde açılışı yapılan Azak Tiyatrosunun sanatçıları gala temsilinden sonra davetliler arasında Adalet Cimcoz ile birlikte görülüyorlar.

Dünyanın muhtelif memleketlerinde sergilenen meşhur «Ravenna» mozaikleri geçenlerde İstanbuldaki mozaik sergisinde gösterildi ve ilgi gördü.

Sohbet KÖŞESİ

YENİ SENEYE GİRERKEN

ZAMAN geçip gidiyor. Zamanın kendimize isabet eden kısmından ne kadarını yerinde kullandık, ne kadarını boşuna harcadık, biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Daha hazini, merak ettiğimiz de pek yok.

Halbuki paramızı hesab etmesini biliyoruz. «Bu ay kaç para kazandım? Bunu nasıl harcamalıyım ki ay sonuna kadar idare edebileyim?» dediğimiz oluyor. Parayı daima saya saya harcıyoruz. Hele, paramız ne kadar çok olursa olsun, içinden bir yüz kâğıt çıkarıp denize atmak, «Bu da rüzgârda savrulsun gitsin!» demek hiç aklımıza gelmiyor. Gelmediğine göre paranın kıymetini biliyoruz, demektir. Ama bizim için para kadar, hattâ paradan çok daha değerli olan zamanın kıymetini biliyor muyuz? Hiç zannetmiyorum.

İşte hayatımızdan bir sene daha gitti; ömrümüzden tam 365 gün harcadık. İstediğimiz gibi kullanmak üzere bize verilmiş olan bu zaman elimizden çıktı, kayboldu. Şöyle arkanıza dönüp bakıyor musunuz? Acaba ben bu zamanı nasıl kullandım? İyi mi kullandım; yoksa denize atılmış ufak paralar gibi onları saçtım, nereye gittiklerini bilmeden savurdum mu?

Belki onları boşu boşuna savurduğumuzu değil de, geldiklerini farketmediğimiz gibi gittiklerinden de haberimiz olmadığını söylemememiz lâzım. Çünkü umumiyetle zamana ehemmiyet vermiyoruz. Saatimiz var; saatimizin üzerinde dakikalar, saniyeler var. Akşam oluyor, sabah oluyor. Haftalar, aylar geçiyor. Derken sene tamamlanıyor. Belki o zaman, yani sadece şu günlerde hayatımızdan bir senenin daha gittiğini bir an düşünüyor ve sonra, üzerinde fazla durmadan unutuveriyoruz.

Halbuki kendimizi tanımaya başladığımız yıllardan itibaren hayatımızda zamanın ehemmiyetini kavramamız lâzım. Ancak onu iyi kullandığımız, boşuna harcamadığımız takdirde hayattan bir şeyler elde edebiliriz. Yetişmemiz için bir zaman lâzımdır. En kısa zamanda bunu en iyi şekilde başarırsak, en az para ile en büyük istifadeyi sağlamış bir insan gibi kârlı, değerli bir iş yapmış oluruz.

Günde sekiz saat mutlaka çalışmalıyız. Bu çok bir zaman değildir. Medeni dünyada orta halli bir hayat sürmek için herkesin sekiz saat çalışması şarttır. Fevkalâde bir hayat yaşamak istiyenler on saat, on iki saat çalışıyorlar. Gazetelerde görmüşsünüzdür: Türk köylüsü senede 600 saat çalışıyormuş. Demek, günde iki saat bile değil. Günde sekiz saat çalışan adamın sürdüğü hayatı, günde iki saat çalışarak süremeyiz. Hele onun yıllarca ve yıllarca günde sekiz saat çalışarak aldığı mesafeyi günde iki saatle kapatmamıza asla imkân yok. Bizim geri kalışımız, daha doğrusu Avrupalıdan farkımız, zamanı onların kullandığı gibi kullanmayışımızdır. Onlar zamanı tasarruf ediyorlar, bizse harcayıp duruyoruz.

Halbuki her şey gibi zaman da bize hesapla verilmiştir. Hissemize ne düştüğü maalesef belli değildir. Kimimize az, kimimize çok. Peygamberimizin: «Yarın ölecekmişsin gibi ibadet et, hiç ölmiyecekmişsin gibi çalış!» demesi bundandır. Zaman elinizde oldukça onu en iyi şekilde kullanmaya gayret edeceksiniz. Geçmiş zaman yalnız hâtıradan ibaret kalır. Gelecek zamanın ise ne kadar olduğu meçhul. Demek ki vaktimiz var mı, yok mu belli değil.

Onun için muhterem okuyucularıma sesleniyorum: Yeni seneye girerken zamanı iyi kullanmaya karar vererek girelim. Zamanı ne kadar iyi kullanırsak hayatımız o kadar renkli olacaktır.

ŞEVKET RADO

Kırallar, Prensler ve Bütün Kuzey Prensesleri Nobel Balosundaydı

1961 Nobel armağanlarının tevzi töreni münasebetiyle Stokholm Belediye Sarayında tertiplenen balo çok muhteşem oldu.

EDEBİYAT ARMAĞANI — 1961 Nobel Edebiyat Armağanı'nı Yugoslav yazarı Ivo Andriç aldı. 10 ekim 1892'de Saray Bosna'da doğan Andriç ilk eserlerini 19 yaşında verdi. Kitapları, çeşitli dillere çevrilerek yayınlanan yazarın çeşitli roman, hikâye ve etütleri yanında en ilgi çekici eseri Napolyon devrinde Bosna'nın bir köyünü canlandıran «Travnic Kronolojisi»dir.

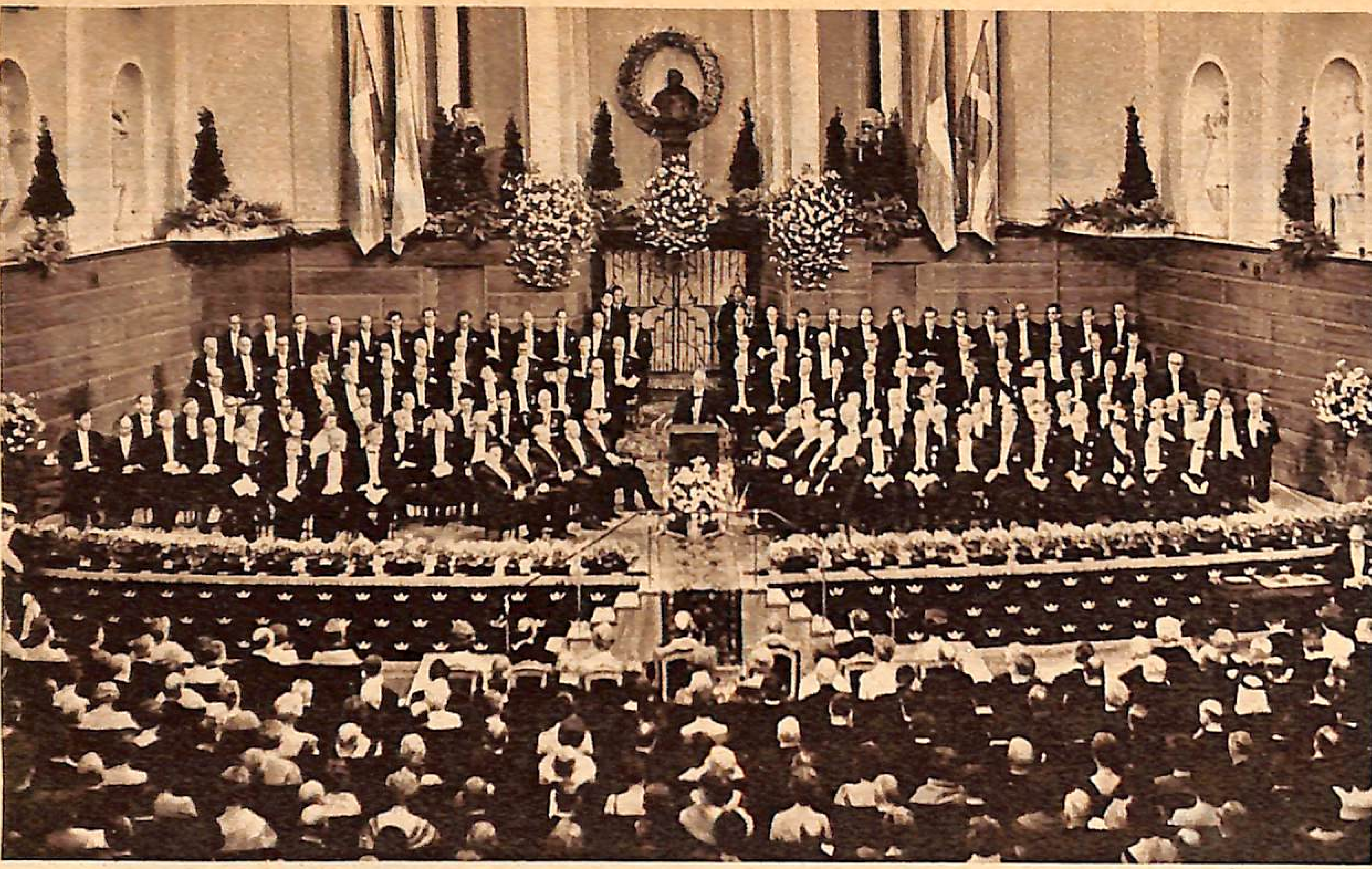
Fizik armağanını alan Rudolf Mössbauer sevimli İsveç Prensesi Désirée'nin muhteşem baloda masa başında idi.

Bütün orman halkı bir beyaz adamı arıyor...

TALİHSİZLİK çok defa arka arkaya gelirmiş. New York Valisi Nelson Rockefeller için de 1961 senesinin son ayları böyle oldu. 31 yıllık eşi ile araları açıldığı için ayrılmak üzere olan vali, bu olayın üzüntüsü ile mücadele ederken bir felâket haberi zihnini büsbütün allak bullak etti. 23 yaşındaki oğlu Yeni Gine'nin vahşi sahillerinde kaybolmuştu. Hemen kızı ile birlikte bir uçağa atlıyarak Yeni Gine'nin Merauke kasabasına gelip araştırmalara katıldı. Olay şöyle cereyan etmişti:

Harvard Üniversitesinin Antropoloji ve Etnoloji şubesinden mezun olan genç Michael Rockefeller, askerliğini yeni bitirmiş, yakışıklı, uzun boylu, güçlü kuvvetli bir gençti. 34 yaşında Holândalı bir doktor arkadaşiyle birlikte Yeni Gine'nin balta girmemiş bataklıkları içinde ilmî bir araştırma yapmak üzere 16 kasım sabahı Agata köyünden ağaçtan oyulma basit bir kayıkla hareket etti. Yanlarında iki yerli kılavuz vardı. Önlerindeki bir burnu aştıktan sonra Eilanden nehrine girecekler, nehir yolu ile orman bölgesine varacaklardı. Nehrin 2-3 mil açığında kuvvetli bir dalga kayığı devirince iki yerli kılavuz selâmeti yüzmekte bularak suya daldı. Şiddetli akıntı tekneyi gitgide karadan uzaklaştırıyor, enginlere sürüklüyordu. Michael birden kararını verdi. Arkadaşı Dr. Rene'ye kendisinin de yerliler gibi yüzerek sahile çıkmağı deniyeceğini, bundan başka kurtuluş yolu olmadığını söyledi. Dr. Rene her ne kadar nehir ağzındaki timsahların tehlikeli olduğunu, tekneyi terketmemesini söylediyse de, çok iyi bir yüzücü olan Michael, kırmızı renkli iki boş benzin bidonunu yardım olsun diye koltuklarının altına alarak suya atladı.

Vali Nelson ile kızı Yeni Gine'ye ancak olaydan dört gün sonra varabildiler. Dr. Reed sahilden 20 mil açıkta bir Holânda uçağı tarafından kurtarılmıştı. Vali hemen oğlunu en son gören bu adamla konuştu. Dr. Reed, Michael'in tekneyi nasıl terkettiğini, ikazlarına aldırmadığını, Michael'i su üzerinde tamamen uzaklaşıncıya kadar gö-

Nobel armağanlarının törenle verildiği Stokholm Konser Salonu. Üstteki resimde, ananevi konuşmasını yapan İsveç Kıralının solunda oturan beş kişi 1961 yılının Nobel armağanını kazanan ilim, sanat, fikir ve edebiyat adamlarıdır.

1961 Nobel Kimya armağanını kazanan Profesör Melvin Calvin ise durmadan Prenses Christina ile dansetti durdu.

NOBEL KİMDİR? NOBEL ARMAĞANI NEDİR?...

1833 yılında Stokholm'da doğan İsveçli kimyager ve sanayici Alfred Nobel, 1896'da Son Remo'da öldü. Önceleri babasının St. Petersburg'daki fabrikasında bir süre çalıştıktan sonra, 1859 yılından itibaren Stokholm'da patlayıcı madde imalâtı ile meşgul oldu. 1864'te bir nitrogliserin fabrikasında vukua gelen müthiş infilâk, Dinamit'i keşfetmesine yol açtı. Alfred Nobel dinamiti bütün dünyaya yaydı ve bu sayede büyük servet sahibi oldu. Bu servetin 32 milyon İsveç kuronluk meblâğı, her yıl «Nobel Armağanı» olarak dağıtılır. Bu armağan ırk ve millet farkı gözetilmeden fizik, kimya, tıp, edebiyat ve barış alanında büyük yararlık göstermiş insanlara verilir.

ziyle takibettiğini söyledi. Holânda deniz kuvvetleri helikopterler, yerli grupları bütün nehir mıntakasını ve bataklıkları günlerce aradılar. Oğlunun çok iyi yüzdüğünü bilen baba bile artık ümidini kaybetmişti. Michael sahile çıkabildi ise her halde kurtulmuş olmalıydı. Gerçi o mıntaka yerlileri kafatası avcılığından yeni vazgeçmiş vahşi kabîlelerdi. Ama nehir kıyısında bir beyazın barınabileceği yerler bulunabilirdi. Bütün mesele, Michael'in sahile varıp varamamış olması idi. Holânda araştırma birliğinin başındaki subay bu defa araştırmaları kırmızı benzin bidonları üzerinde topladı. Bidonlar sahilde bulunursa, Michael karaya çıkmış demekti. Bidonlar denizde bulunursa genç adamdan ümidi kesmek icabediyordu. Uzun araştırmalardan sonra, kırmızı benzin bidonlarından biri açık denizde bir balıkçı gemisi tarafından bulundu. Bu hâdise, endişeleri artırdı. Artık bulunabileceğinden umut yok.

Orman bölgesinde görülen bir duman üzerine yeni ümitlere kapılan Rockefeller (ortada) Michael'in ikiz kardeşi (Mrs. Strawbridge (solda) ile birlikte o bölgeye helikopterler sevketmeğe karar vermişler ama, hiçbir netice çıkmamıştır.

Genç Michael Rockefeller'i arıyacak olan helikopterlerden biri araştırma bölgesine getirildiği zaman, yerliler hayretle dev helikopterleri seyretmişlerdir. Michael'i aramak için kullanılan bir helikopter Holânda Hava Kuvvetlerine aittir.

AİLE POSTASI

KOCALARIN GÜNAHLARI

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ben genç evlenmiş bir kadınım. Çocuklarım var. Kocam benden on yaş büyüktür. İşleri bozulunca tuhaf bir ruh haline düştü. Bir arkadaşını evimize getirdi. Bu da genç bir adam. Zannedersem kendisine yardım ediyor. Böyle genç bir adamın devamlı surette evimizin içinde bulunması beni rahatsız etti. Kocama söyledim. Beni anlamadı, dürüst bir insan olmamakla itham etti. Münakaşalar olmasın diye sustum.

«Bu sefer korktuğum başıma geldi. Evimizden çıkmıyan genç adam beni sevdiğini ihsas etti. Kocamdan başka kimseyi sevmediğimi ona açıkça söyledim. Kendisine yalnız kocamın hatırı için katlandığımı da saklamadım. Bana birtakım menfaatler temin edeceğini, ayrılırsam her fedakârlığı göze alacağını söyliyerek ısrar etmekte devam etti.

«Tahmin edeceğiniz gibi âsabım son derece bozuktur. Fakat kocam bu adama karşı benim sert hareketlerime sinirleniyor ve beni mütemadiyen haşlıyor. Namus ile namussuzluk arasında kaldım. Ben namuslu bir insan olmayı tercih ediyorum. Fakat kocama korkumdan açılamıyorum. Ocağımı söndürmek istiyen bu adamı evimden uzaklaştıramıyorum. Rezil olmaktan ödüm kopuyor. Kurtulmak için çırpındıkça daha çok batıyorum. Ne yapayım, bana siz söyleyin.»

Hazin bir aile durumunu açıkça ortaya koyduğu için bu mektubu neşrediyoruz. Bu durumda çırpınmakta olan zavallı kadına bizim buradan yapacağımız faydalı bir tavsiye maalesef yoktur. Çocuklarına ve kocasına bağlı olan bu kadın sırf kocasının düşüncesizliği yüzünden ıstırap çekmektedir. Ayrılmak da zor, oturmak da zor. Ne diyelim? Allah yardımcısı olsun!

—

MÜNASİP

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Sekiz aydan beri bir kızı yakından tanımaya çalıştım ve onu sevdim. Tahsilimi ilerletmek için şehir değiştirdiğim halde beni beklemeyi de kabul etti. Mektuplaşıyoruz. O bu ders yılı ortaokulu bitirecek. Ben enstitü mezunuyum. Ailesi kızı bana verecek. Bir seneye kadar evlenmek istiyorum. Bu düşüncem doğru mudur?»

Doğru görünüyor. Biz de münasip buluyoruz. Allah mesut etsin.

—

EVLENME YAŞI

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Evlenmek için ideal yaş haddi sizce kaçtır? Kadının erkekten birkaç yaş küçük olması evlilik hayatında elzem midir?»

Evlenmek için ideal yaş katî olarak söylenemez. Her halde yirmi ile otuz arasında evlenmek doğru olur. Erkek yirmiden sonra hayatını kazanabilecek bir kazanç seviyesi tutturdu mu evlenmelidir. Tahsil yılları araya girerse evlenmek ekseriya yirmi beşten sonraya kalıyor.

Kadının erkekten birkaç yaş küçük olması elzem değilse de faydalıdır. Yaşça büyük olmak erkeğe evliliğin idaresi bakımından birtakım üstünlükler temin etmektedir.

Hayat yeni romanını takdim eder

Senelerce evvel, karanlık harb gecelerinde sevişmişlerdi. Sonra birbirlerini kaybettiler. Aradan yıllar geçti ve bir gün birdenbire...

YAZAN: DANİEL HİLL

ÇEVİREN: SELÂMİ İZZET SEDES

Aşkın Üç

PARİSİN fırtınalı bir gecesiydi. Kadınlı erkekli üç arkadaş, üç dost, üç sırdaş, mor döşemeli, mor ışıklı bir odada buluştular. Önlerinde buz dolu iki şampanya kovası, iki tabak meyva, bir kavanoz buzlu taze badem duruyordu.

Bir müddet dışarıda kuduran rüzgârı dinledikten sonra, Landri şampanya şişesine uzandı. Sandra ile Muriel'in kadehlerini doldurdu. Sandra:

— Landri, uzun zamandır görüşmedik, bir eski hâtıranı anlatsana, dedi.

— Bekârlık sultanlıktır derler ama, evlilik hayatına alışmış olanlar için bekârlığın sefalet olduğunu eve girince anladım. Evin içi dandiniydi, sabah bıraktığım gibi duran antreye akıllı giren deli çıkardı. Yatak odama bir göz attım. Aman Allah, çoraplarım yerlerde sürünüyor, kirli gömleğim iskemlenin ucuna takılı kalmış, bir yanda bir ceket, bir yanda bir pantolon ve her yanda tek tek kunduralarım... Yatağım yapılmamış. Dönüp mutfağa girdim, daha doğrusu giremedim, bulaşıklar tınazlar gibi yığılı duruyor...

Önce dudak büktüm, sonra şakağımı kaşıdım, daha sonra öfkelendim. Her gün işimizi gören kapıcı kadın evi neden bu halde bırakmıştı? Galiba ona fazla yüz vermiştik. Tam kapıdan çıkacağım sırada:

— Siz hiç merak etmeyin, ben silip süpürür, bulaşıkları yıkarım, geldiğiniz zaman ortalığı derli toplu bulursunuz, keyfinize bakın siz... demişti.

Beynim attı, merdiven basamaklarını dörder dörder inip kapıcı odasına ok gibi girdim:

— Madam Verju? Söz verdiğiniz halde benim daireye ayak atmamışsınız, durup oturacak yer yok.

— Affedersiniz, dedi, vallahi unutmadım Mösyö Landri, unutmadım, ama vakit bulamadım, göz açacak vaktim yoktu. Sabah saat dokuzda kızkardeşim geldi. Şimdiye kadar oturdu. Onu yalnız bırakamadım, doğrusu sizin daireye de sokmak istemedim. Bugün kusura bakmayın, yarın odalarınızı temizler, bulaşıklarınızı yıkarım.

— Peki, ama yarın sakın unutmayın. Mutfağa on beş günlük bulaşık yığılmış, karım mutfağın bu halini görse muhakkak hastalanır...

— Hiç merak etmeyin, üzülmeyin, benim için beş dakikalık iştir.

İyi ama, ben şimdi ne yapacaktım? Madam Verju aklımdan geçeni anlamış gibi sordu:

— Yemeğiniz yoksa size biraz et vereyim. İsterseniz bir omlet yaparım.

— Teşekkür ederim, dedim, bir lokantaya giderim. Bu akşam hava fena, çıkmak istemiyordum ama, boş apartmanda içime kasvet basıyor.

— Ha, az kaldı unutuyordum, size bir kart var... Geldiğinizde verecektim, sizi göremedim, Madam Landri'den olacak.

Kart Madam Landri'dendi. Madam Verju sanki karımın yazdığı kartı başından sonuna kadar okumamış gibi davranıyordu. O ne Madam Verjuydü!... Açık kartı değil, elinden gelse mektupları açıp okurdu...

■

Simon'un kartını okuya okuya kapıdan çıktım. Kısa birkaç cümle yazmıştı: Havalar çok iyi gidiyordu... Beni çok özlemişlerdi... Bir de kocaman mürekkep lekesi. Bu minimini kızım Mişu'nun eseriydi...

Karta baktım: Trayas'ın Kızıl Kayalı Dağları. Sıla hastalığı kabardı içimde. Ansızın temmuz sıcağiyle bunaldığımı hissettim.

Trayas şimdi püfür püfürdü. Dağ rüzgârları en sıcak günlerde ortalığı ferahlatırdı. Bense Pariste, temmuz güneşiyle kavruluyordum. Hava yağmurlu değilken bile bulutluydu, ama gene de sıcaktı, cehennemden farksızdı Paris... Karım «Côte d'Azur"de, pırıl pırıl kumlarda güneş banyosu yaparken, benim, yarı karanlık bir büroda sabahtan akşama kadar, kan ter içinde çalışmam hoş bir şey değildi.

Trayas'a gitmeme, onlara kavuşmama daha on gün vardı.

Otomobilimin kapısını açtım, adımımı attım, durakladım. Nerede yemek yiyecektim? Doğrusu bu hususta hiçbir fikrim yoktu. Karnım da pek acıkmamıştı. Bunaltıcı sıcak insanda iştah bırakmıyordu ki... Soğuk tarafından bir kadeh içki ve bir, iki lokma çerez...

Birden aklıma geldi. Dostum Aymar bana rıhtımda bir küçük lokantadan bahsetmişti:

— Nefis balık yeniyor, başka şey de yok...

Benim de canım başka bir şey istemiyordu zaten.

Otomobilime bindim, motoru işlettim, rıhtımın yolunu tuttum. Yazın Seine nehri kıyılarında dolaşmak, o kıyılarda oturmak da bir tesellidir.

Yazın Paris bir acayipleşir, yollar tenhalaşır, etraf izbeleşir, evler loşlaşır. Yazın Paris'te hızlı yürüyen kimseye raslanmaz. Erkeklerde ceketler çıkmış, kadınlarda dekolteler alabildiğine açılmıştır. Kaldırımlar gezgin fotoğrafçılarla doludur. Turist sayısı azalmıştır, ama insan kendini gene de Babil kulesinde sanır.

Dostum Aymar'ın tavsiye ettiği lokanta hoş bir yerdi. Garsonların çıtı çıkmıyor, masalardakilerin sesleri duyulmuyordu. Duvarlardaki dekorasyon zevkliydi. Her masaya bir, iki çiçek konmuştu.

Geniş pencere önünde bir masaya oturdum, listeye göz gezdirmeğe başladım.

Lokanta pek kalabalık değildi.

Garsona, balık haşlaması, beyaz şarap, salata ısmarladım, yemeğin gelmesini beklemeye başladım.

Evli bir erkek, geçici de olsa, bir süre bekâr kaldı mı, huyu az çok değişiyor, ne yapacağını, nasıl vakit geçireceğini bilemiyor. Sözün kısası, her yerde canı sıkılıyor.

Camlar gözüme kirli, nehrin suları daha da bulanık görünüyor, dekorasyonu fazla kübik buluyor, sessiz sadasız yemek yiyenlere acıyor ve içimden: «Şu yemeğim gelse de, gidip yatsam...» diyordum.

Garson ısmarladıklarımı getirdi. Şarap şişesini masama koydu, tam bu sırada lokantaya bir kadın girdi. İnce, uzun boylu bir kadın.

Garson tabakları masama bırakırken ben kadına baktım. Bir, iki saniye tereddüdeder gibi durdu, masalara göz gezdirdi, nihayet yürüdü, benim oturduğum masanın tam karşısındaki masaya oturdu. Çantasını yandaki iskemleye bırakıp bir akşam gazetesi açtı, okumaya başladı.

Göz uciyle, ama mütemadiyen değil, arada bir ona bakıyordum. Güzel kadındı. İçimden kadını tarif ittim:

«Zayıf, fakat sıska değil... Beyaz etekliği iyi dikilmiş. İpekli emprime blûzunun alaca renkleri göz kamaştırıyor. Bu blûzlar bu yıl son moda.

«Yağız esmer teni güneşin eseri olacak. Beyaz eteklikten görünen düzgün bacakları daha da esmerleşiyor... Allı yeşili blûz esmer tenine son derece yaraşmış. Sözün kısası: Bir içim su...

Bu hükmü verdikten sonra balığıma çatalımı attım.

Balıkla içilen beyaz şaraba da doyum olmaz doğrusu. Bir lokma balık yedim: Nefis... Bir yudum şarap içtim: Enfes...

Ben de bir gazete açtım. «Fransa Turu» haberlerine daldım.

Tatlı, ahenkli, sıcak, insanın içine işliyerek kalbi ferahlatan bir sesle başımı kaldırdım.

— Affedersiniz mösyö, siz mösyö Pierre Landri değil misiniz?

Karşımdaki masaya oturmuş olan kadın kalkmış, masamın önünde ayakta duruyordu.

Dikkatli baktım yüzüne:

— Evet, dedim, benim...

Sonra küçük dilimi yutacaktım:

— Aaaa... Siz... Siz de...

Kadın kıvrak kıvrak, neşeli neşeli güldü, gülerken göğüsleri ürperiyor, omuzları hafif hafif titriyor, gözleri ışıl ışıl parlıyordu.

Kadının gülüşünü duyar duymaz aldanmadığımı anladım.

Böyle kıvrak, böyle neşeli, kumrular gibi dem çekerek ancak bir tek kadın gülebilirdi. Bu gülüş ahengi, tatlı ezgisi yeryüzünde ancak bir tek kadında bulunabilirdi.

Bu gülüş, bir serenattı.

— Evet, benim, tanıdınız, Magali Ferreol...

(Devamı gelecek sayıda)

Masalı

Gözlerimi karşımdaki kadından ayıramıyordum. Eski günlerimin hâtıraları canlanıyordu. Bu masal 1941 yılının aralık ayında başlamıştı.

Sezgin Burak

Esrarengiz bir hikâye, esrarengiz bir çift... Çevrilişinde stüdyo men

Konusu Gizlenen

Sophia Loren ve Anthony Perkins son filimlerinde birbirlerine gayet iyi uydular. Rejisör Anatole Litvak filmin teferruatını gayet gizli tutuyor. Çalışmalar bitince eser, bir sürpriz olarak ortaya çıkacak.

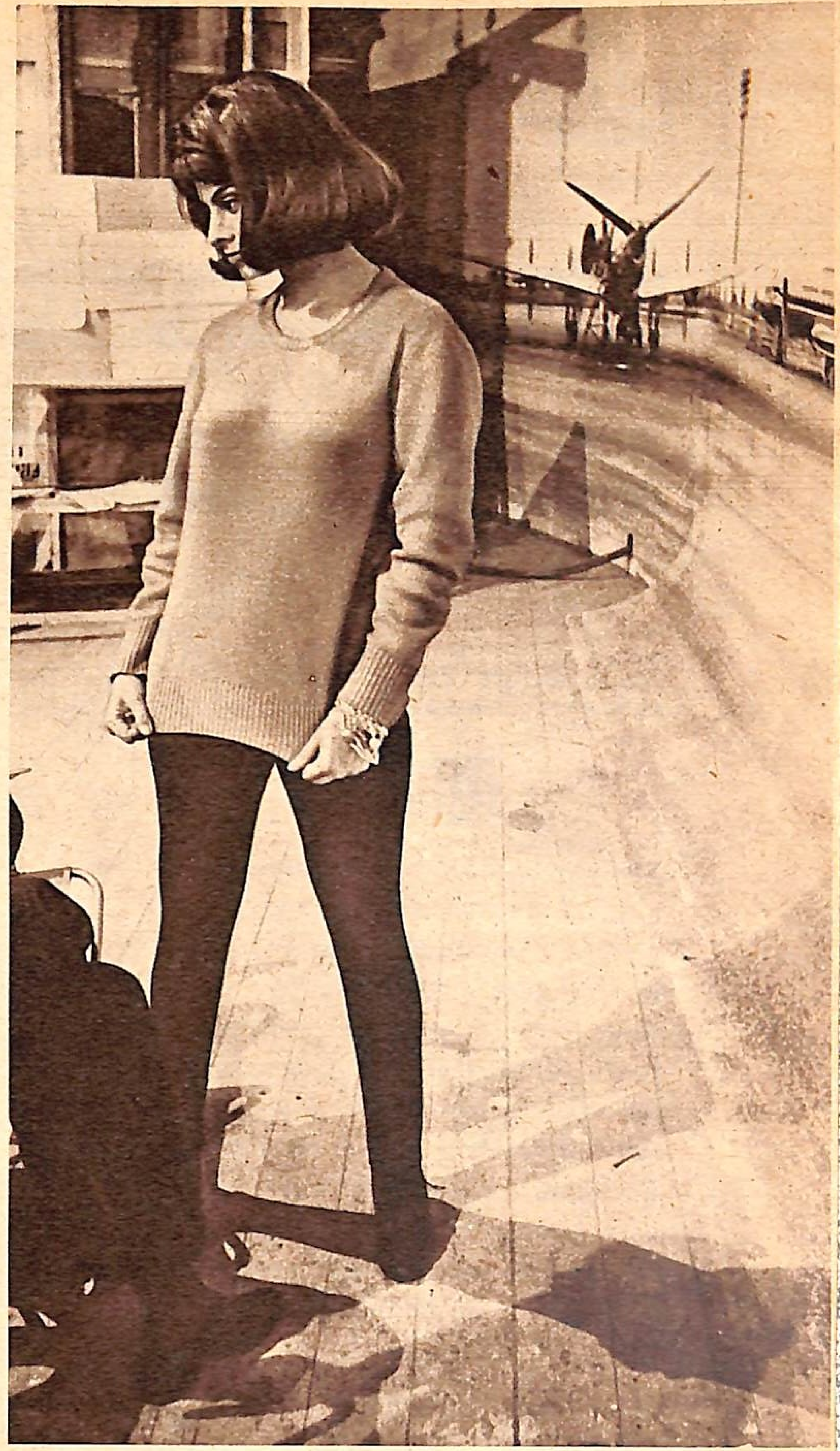
ISPANYANIN B. B.'Sİ

İspanyol güzellerinin mutlaka esmer olduğunu sananlar aldanırlar. İşte yukarıda gördüğünüz sarışın bomba, halis İspanyol kanı taşıyor: Carmelita... Kimi onu Brigitte Bardot'ya, kimi de Anette Vadim'e benzetiyor. Ama o, bu benzetmelere kızıyor. «Ben ne Brigitte'im, ne de Anette, ben Carmelita'yım. Yalnız kendime benzerim» diyor. Sarışın dilber Carmelita halen İspanyanın en gözde filim yıldızıdır.

bir rejisör, nihayet milyonlar değerinde
suplarının bile sete alınmadığı

Filim

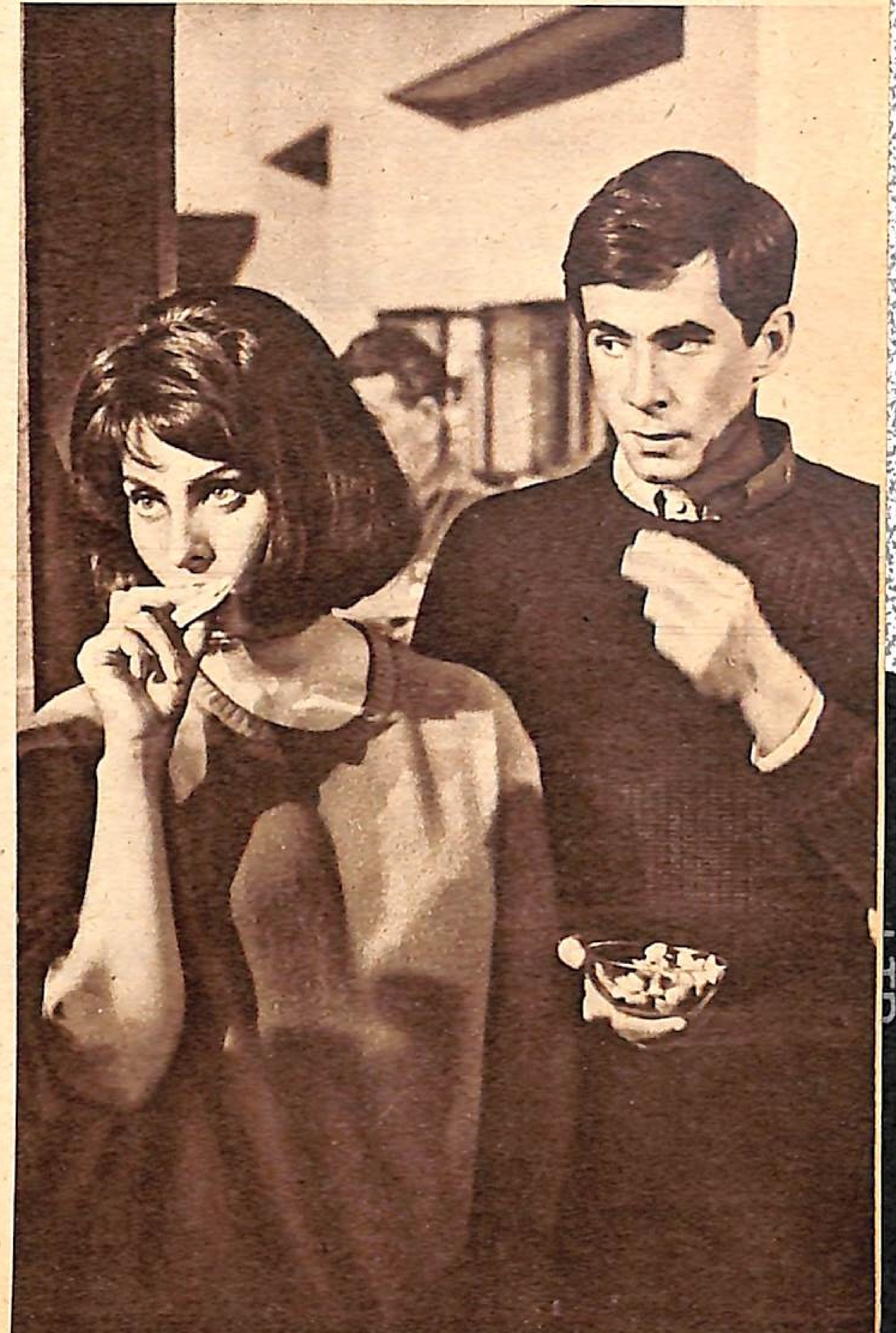

SİNEMA dünyasının en çok sevilen iki artisti yeni bir filmin çevrilişi münasebetiyle Paris'te bulunuyor. Filmin adı «Üçüncü Buut». Rejisörü Anatole Litvak. Filmin konusunu birkaç kişiden başka kimse bilmiyor. Anthony, Robert Macklin isimli eski bir Amerikan harb pilotu rolünde. Harbden sonra Pariste bir şirkette çalışıyor. Sophia da karısı Lisa rolünde. O da büyük bir moda evinde çalışıyor. Bunların arasında neler cereyan ediyor? Birbirlerini hem seviyor, hem mahvetmeğe çalışıyorlar. Niçin? Sebebi ne? Bu noktalar gizli tutuluyor. İlk defa olarak senaryosunun önceden açıklanmak istenmediği bir filim hazırlanmaktadır. Sahneler çalışıldıkça mevzu meydana çıkacaktır. Stüdyo kapılarında gayet sıkı tertibat alınmış, bekçiler takviye edilmiştir. Hiçbir yabancı, stüdyodan içeri alınmıyor. Filmin çalışmaları sırasında görevlilerden başka stüdyo mensupları bile sete yaklaştırılmıyor. Bu esrarlı filmi herkes merak etmektedir. Eserde ayrıca Gig Young, Mathille Casadessus, Jaque Marin ve Marc Doelnitz gibi ünlü sanatçılar rol almış bulunmaktadır.

Sophia Loren pist ve uçak maketleriyle hazırlanmış bir dekor önünde filmin bir sahnesi için kameraya hazırlanmak üzere.

Üstte, «Üçüncü Buut» filminin yaratıcıları, rejisör Anatole Litvak, Sophia Loren ve Anthony Perkins, çevrilişten önce geleneksel şampanya toplantısında. Yanda, Sophia ile Perkins set arasında öteberi atıştırıyor.

Hayat'ın yeni bir yazı serisi

Dünyayı tehdid eden adam

KRUŞÇEF

YAZAN: MAURICE EDELMAN
ÇEVİREN: SADUN ALTUNA

1

Stalin'in ölüsünü bile idama mahkûm eden Kruşçef'in portresini bütün gerçekleriyle çizebilecek insanların başında bu yazı serisinin muharriri gelir. Ünlü bir siyaset adamı ve o nispette de kudretli bir gazeteci olan Maurice Edelman, dünyayı tehdid eden adamla yakın münasebetler kurmuş, onu günlerce adım adım takibetmiştir.

GÖZLERİNİZ önce ellerine takılır. Bu küçük, yumuk ellerin, bir zamanlar Don Basin maden ocaklarında çekiç sallamaktan nasır bağlamış olduğuna inanamazsınız. Bir genç kızınki kadar minik olan ayakları, iri göbeği ile büyük bir tezat halindedir. Yüzü ise, lâhana ve patatesle beslenmiş her Rus gibi tombuldur.

Londradaki Avam Kamarasının geniş holünde Oliver Cromwell'in büstü durur. Yüzündeki siğillere varıncıya kadar en realist tarzda yapılmış olan bu büste bakarken Kruşçef'i hatırladığım çok olmuştur. Ama, iki mutlak nüfuz sahibi devlet adamı arasındaki benzerlik bu noktada biter. Cromwell, komünist Rusların «derebeyi» adını verdikleri, asiller sınıfına mensuptu. Buna karşılık Kruşçef, doğma büyüme köylüdür.

Ukrayna'nın kalın duvarlarla çevrili Kalinovka kasabasının köhne bir kulübesinde hayata gözlerini açtığından bu yana tam 66 yıl geçti. Mücadeleli bir hayattan sonra Kremlin'in bir numaralı adamı oldu, ama bütün bu yıllar zarfında karakterinde en küçük bir değişiklik bile olmadı. 66 yıl önceki köylü çocuğu Nikita Sergeyeviç'in bedeni ve çevresi değişti, ama ruhu aynı kaldı.

Odasına girdiğim zaman beni kapıda karşıladı. Elini uzattı. Çalışma masasının bulunduğu yere götürerek koltuklardan birine oturttu. Fotoğraflarda görüldüğünden daha kısa boyluydu. Sinyor Litrico adındaki İtalyan terzinin elinden çıkma elbisesi içinde, oldukça şıktı. Pantolonunun paçaları da, bir zamanlar giydiği cinsten, mübalâğalı şekilde bol değildi.

Nikita Kruşçef'le konuşmak istiyen kimse terlemeyi de göze almalıdır. In-

Öğretmen ve öğrencisi

Sovyet Başbakanı Kruşçef, Komünist Partisinin 22. Kongresinde, 1930 senelerinde milyonlarca cana mal olan Sovyet temizlik hareketini Stalin'in ve Stalincilik mezhebinin en başta gelen cinayeti olarak vasıflandırmıştır. Bununla beraber, Kruşçef bu ithamı yaparken, ne temizlik hareketlerindeki kendi rolünden, ne de Stalin'in putlaştırılmasındaki hizmetlerinden bahsetmiştir. Bu resmin çekildiği 1937 senesinde temizlik hareketleri âzami şiddetini bulduğu zaman, Ukrayna'daki temizliği amansız şekilde mükemmelen organize ve idare eden Kruşçef, parti içinde bu sıfatla şöhretini yapmak üzereydi. Aslında, 1925 yılından Stalin'in öldüğü 1953 yılına kadar geçen müddet içinde Kruşçef, Sovyet diktatörünün en sadık yardımcılarından biri olarak tanınmıştı. Kruşçef'in 1939 yılında 18. Parti Kongresinde sarfettiği şu sözler Stalin'e nasıl bağlı olduğunu açıkça gösterir: «İnsan neslinin dehası, öğretmen ve lider olan, bizleri muzaffer şekilde komünizme götüren Stalin'imize selâmlar!»

KİMDİR?

Kendinden kuvvetli gördüğü insanların önünde bir köylü kadar sâf ve uysaldır...

Birden parlamaz. Hiddetlerini ölçülü bir tebessüm altında gizlemesini bilir...

Fecaatini yakından gördüğü için yeni bir harbi arzulamadığını söyler, buna rağmen Budapeşteye Rus tanklarını saldırtan gene o'dur...

sanı büyük bir sabırla dinler, tebessümünü de dudaklarından eksik etmez. Ama hiç beklemediğiniz bir anda lâfı ağzınıza tıkayıverir. Bunu yaparken, kalabalık bir yol kavşağında duran trafik polisi gibi iki kolunu birden havaya kaldırmayı da ihmal etmez. Artık dinlemek sırası size gelmiştir. Görüşünü anlatmak için kullandığı dil açık ve sadedir. Bir fikri, şatafatlı sözlerle değil, en kestirme yoldan, gökten düşercesine önünüze seriverir. Devlet adamı olarak görüşünü açıklarken insan bir komünistin mi, yoksa bir kapitalistin mi karşısında bulunduğunu önce pek anlıyamaz, ama konu Rusyanın siyasi tutumu ile ilgili bir mecraya döküldü mü, aynı insan, üzerinizde, bu alanda derin bilgisi olmıyan bir adam intibaı bırakır. Mücerret fikirler karşısında şaşırmış gibi bir hali vardır. Bir anda kaçamaklı sözlerle işin içinden sıyrılmağa bakar.

Çalışma masasının üzerinde duran ünlü ay füzesi «Lunik I»in küçük bir modelini eline alarak yanıma yaklaştı. Bu hareketi, konuyu değiştirmek gayesiyle yapmıştı. Karşımda, fezayı fetheden ilk insan olmanın gururu içinde duruyordu. Ama konuşmamız ilerledikçe, ilmî konularda sorularımı cevaplandırmak için tereddütler içinde bocaladığını hayretle gördüm.

Konuyu bu kere ben değiştirdim. Kırım'daki Yalta sayfiyesini çok şirin bulduğumu, havasının çok dinlendirici olduğunu söyledim. O ise, Karadenizin Gürcistan sahilinde bulunan Gagri'yi tercih ettiğini ileri sürdü. Tatil günlerini ailesi ile birlikte orada geçirdiğini de sözlerine ekledi. Tenisin, en çok sevdiğim spor olduğunu söyledim.

— Tenisi hiç sevmem, ama ava bayılırım... dedi.

İngiliz endüstrisi mevzuunda övücü sözler sarfetmesi üzerine ben de, Sovyet otomasyonundaki büyük gelişmeden hayran kaldığımı açıkladım.

Batı Almanya hakkında ne düşündüğünü sorunca şu cevabı aldım:

— Köpekle yatan, pire ile kalkar.

Kruşçef, sohbetlerini bu çeşit atasözleriyle süslemeği âdet haline getirmiştir.

Bandung'dan San Francisco'ya kadar gittiği her yerde, çoğu zaman tercümesi güç olan bu tekerlemelerden siyasi konuşmalarında bile faydalanır. Paristeki bir konferans esnasında söylediği atasözü ise gerçek karakterini ortaya koymağa yeter: «Sütçü dükkânına giren kediyi, kuyruğundan tutup, başını duvara çarpmalıdır».

İşte burada konuşan adam, uzun kış gecelerinde efkâr dağıtmak için içki içip, açık saçık hikâyeler anlatmaktan başka yapacak iş bulamıyan Kalinovskalı köylüden başkası değildir.

Gelecek hafta: **İNCİLİ EZBERE BİLEN DİNSİZ**

artık Yalnız değilim

.YAZAN: LISE GAST — ÇEVİREN: ERİ IŞIL

FRANZIS, kızı Heide'yi uğurlamak üzere Münih'e kadar gitmiş, şimdi oradan dönüyordu. Bu şehre otuz kilometre mesafede olan köyünün istasyonundan, yağan kara rağmen, ağır ağır evine doğru yürürken düşünceye dalmıştı.

Kızı ne istediğini bilen insanlardandı. Allgäu'deki çocuk sanatoryumunda çalışmak, ne zamandan beri onun en büyük arzusuydu. Nihayet bu emeline nail olmuş ve işe başlamıştı. Büyük bir şevkle çalışıyor ve işinde muvaffak oluyordu.

Bu hafta sonunda annesini ziyarete gelince: «Işimi ne kadar sevdiğimi bilemezsin anneciğim. Çok mesudum. Hele bir doktorumuz var, Dr. Schild, fevkalâde bir adam» demişti.

Franzis bu ismi hatırlıyarak gülümsedi. O da gençliğinde bu isimde bir erkek tanımıştı. Doktor değildi, fakat o da fevkalâde bir insandı. Acaba daha yaşıyor muydu? Onu görmiyeli neler olmuştu? Tahsil, izdivaç, çocuklar, harb, firar, sevdiği kocasının ölümü...

Hayat arkadaşını kaybettikten sonra tekrar çalışmaya mecbur kalmıştı. Beğenilen bir ressamdı. Hafif karikatürize edilmiş resimleri çok tutulmuştu ve oldukça para getiriyordu. Münih'e yakın bir yerde, bahçe içinde küçük bir ev almış, iki oğlunu ve bir kızını okutmuştu. Nihayet üç evlâdı da kendi hayatlarına atılmış, o da tek başına kalmıştı.

Birdenbire yalnızlığını hatırlıyarak ürperdi. Adımlarını sıklaştırdı. Sanki bu yalnızlıktan kaçmak istiyordu.

Eskiden kış, çocuklarının ve kendisinin sevinçle karşıladığı bir mevsimdi. Lâpa lâpa kar yağarken hep beraber yürüyüşe çıkarlar, sonra şöminenin başında toplanıp sıcak sıcak çaylarını içerlerdi. Fakat şimdi onu evde bekliyen, yılbaşını birlikte geçireceği kimsesi yoktu. Ilk defa bu bayramı tek başına kutlıyacaktı...

Anahtarı ile kapıyı açıp içeriye girdiği zaman, ev ona bomboş, soğuk ve kasvetli göründü. Çıt yoktu. Yabancı bir eve girmiş gibi oldu. Sonra kendi kendine kızdı. Ilk defa yalnız kalmıyordu. Çocukları çoktandır, sadece hafta sonlarını veya tatillerinin bir kısmını yanında geçiriyorlardı. Şu halde buna alışmış olması lâzımdı. Bu saçma hislerinden sıyrılmaya çalışırken, bir köpek almalı, hiç olmazsa insanı eve dönünce sevinçle karşılar, diye düşündü. Odasına çıktı, lâmbayı yaktı. Paltosunu çıkarırken gözü masasına ilişti. Masanın tam ortasında, büyük bir karton kutunun kapağı duruyordu. Şaşırmıştı. Gitti, kapağı kaldırdı... Altından, bir tabak bisküvit, bir fincan, bir paket sigara, kutu kahvesi, şeker ve süt çıktı. Bunların yanına, gümüş ipliklerle süslenmiş bir çam dalı konmuş, bunun üzerine de kırmızı bir mum iliştirilmişti.

Franzis gülümsiyerek kızını hatırladı. Bütün bunları, kendisinden gizli ne vakit hazırlamıştı? Kahve fincanına dayalı, üstüne birkaç satır karalanmış kâğıdı alıp okumaya başladı:

«Bir tanecik anneciğim, eve döndükten sonra mumu yak, kahveni iç, sonra bana telefon et. Bunu yapar mısın? Ben bu kadar mesutken senin yalnız kalmanı ve saçma düşüncelere saplanmanı istemiyorum».

Franzis, ruyada gibi, kızının bütün isteklerini yerine getirdi. Mum, kahve, sigara. Hakikaten faydası da oldu. Kendini çok daha hafif ve rahat hissediyordu.

Telefona gitti, numarayı çevirdi. Biraz bekledikten sonra bir erkek sesi:

— Dr. Schild, kimi arıyorsunuz, diye cevap verdi.

Franzis kendini tanıttıktan ve kızını aradığını söyledikten sonra gayri ihtiyari:

— Size bir şey sorabilir miyim? diye devam etti. Bir zamanlar sizin isminizi taşıyan bir erkek tanımıştım. Matthias Schild, doktor değildi, fakat...

— Matthias mı? Bu benim babam. Evet, Münih'de oturuyor. Siz onu eski-

den mi tanıyorsunuz? Size numarasını vereyim, kendisini arayın. 762894. Her halde çok memnun olacağını tahmin ediyorum. Üstelik bu sene ilk defa, yılbaşını yalnız geçiriyor.

Franzis teşekkür etti, sonra kızının sesini duydu ve içi açıldı.

— Hayır kızım, beni merak etme, hiç sıkılmıyorum. Senin hazırladığın kahveden de içtim. Bütün istediklerini yaptım. Kendime bir de köpek almağa karar verdim...

Telefonu kapadıktan sonra bir kahve daha içti. Numara 762894 müydü, yoksa 49'la mı bitiyordu? Bir tarafa da not etmemişti. Canım rasgele çevirir, biri yanlış çıkarsa ötekini tecrübe ederdi.

Acaba Matthias kendisini daha hatırlıyor muydu? Uzun boylu, geniş omuzlu, iriyarı bir adamdı. Oğlu yalnız olduğunu söylemişti. Acaba karısı ne olmuştu? O zamanlar o kadınla evlendiği için ona hak vermişti. Kendisi daha on yedisinde, o meşhur artistin yanında gayet silik kalan küçücük bir kızdı. Daha sonraları zaten o da evlenmiş, kocasını sevmiş ve mesut da ol-

— Alo?

— Ben Matthias Schild. Şimdi oğlum beni aradı. Genç bir kızla tanışmış. İddia ettiğine göre, ben bu kızın annesini, yani sizi tanıyormuşum. Sizi arıyacağıma dair benden söz alıncaya kadar rahat vermedi. Eğer bir yanlışlık varsa özür dilerim.

Franzis gülmeye başladı. O kadar çok gülüyordu ki, uzun müddet cevap veremedi. Karşı taraf bunun üzerine çekingen bir sesle:

— Galiba yanılmıyorum. Franzis siz misiniz? Evet mi? Yalnız mısınız? diye sordu.

Franzis:

— Hayır, artık yalnız değilim... diye cevap verdi ve uzun uzun konuşmaya başladılar.

On dakika sonra Matthias:

— Eskiden birbirimize sen diye hitabederken şimdi niye işi resmiyete döküyoruz? diye sordu.

Bu şekilde on dakika daha mükâlemeye devam ettikten sonra da:

— Biliyor musun, en akıllısı benim şimdi hemen sana gelmem olur. Yol otuz kilometre mi? Fakat bunun hiç

muştu. Yalnız felek kocasını pek çabuk yanından almıştı. Fakat kendisi cesur bir kadın olduğu için, hiçbir zaman yılmamış, çocuklarını çok sevmiş, bütün varlığını onlara vakfetmiş ve bedbaht da olmamıştı. Fakat şimdi çok yalnız kalmıştı. Acaba Matthias'ı arasa mıydı?

Hayır, bunu yapamazdı. Bir genç kız gibi hareket etmek ona yakışmazdı.

Heide'nin kendisine hazırladığı sigaradan bir tane aldı, yaktı ve erken yatmanın en iyisi olacağını düşünerek yatak odasına doğru yürüdü.

O sırada telefon çaldı. Koşarak âhizeyi kaldırdı:

ehemmiyeti yok. Arabamla yarım saatte oradayım, dedi.

Franzis telefonu kapadıktan sonra hâlâ gülüyordu. Hemen ortalığı toplamaya başladı. İki fincan çıkardı, bisküvitler daha olduğu gibi duruyordu, dolabında daha bir şişe konyak vardı. Sigarayla kül tablasını da hazırladı ve beklemeye başladı.

Bugüne kadar hiçbir şeyi bu kadar büyük bir sevinç ve heyecanla, fakat aynı zamanda büyük bir sükûnetle beklediğini hatırlamıyordu.

Bahçede ayak seslerini duyup kapıyı açmağa gittiği zaman biliyordu:

Artık yalnız değildi...

VIC QUIENEN

Hayat

SAHNEYE ÇIKMADAN ÖNCE

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

1 ocaktan 4 ocağa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Yeni takvim yılı hayatınıza büyük bir değişiklik getirmiyor. Şimdilik lehinizde de, aleyhinizde de bir yenilik beklemeyin. Güneş hararetinin kuvvetlendiği mevsimde karşınıza fırsat çıkacak.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Size en fazla ihtiyacı olduğu bir zamanda, sizi seven insandan kaçmaya başlıyorsunuz. Hislerinizi iyi tahlil edin. Ona karşı za'fınız var. Farkında değilsiniz. İyice düşünün, öyle karar verin.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Daima zahirî şeylere önem veriyor, görünüşe kapılıyorsunuz. Bu tutumunuz şimdiye kadar sizi hep yanlış yollara sevketmiş. Durumunuzu düzenlemek istiyorsanız, görünüşe kapılmayınız.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Ayağınızın dibine kadar gelen bir kısmeti hiç farketmemiş, kaçırmışsınız. Yeni sene başlarında karşınıza buna benzer bir imkân çıkacak. Bu defa gafil avlanmayın, faydalanmağa bakın

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Hiç tanımadığınız iki kişi istemiyerek işinize engel oluyor. Siz farkında olmadan her şey yoluna girecek, neler olup bittiğini anlıyamıyacaksınız bile, birden sevineceksiniz. Bekleyiniz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Koç Burcundan bir insan sizinle tanışmak istiyor. Bu isteği de gerçekleşecek. Kurulacak dostluk bilhassa sizin için pek faydalı olabilir. Bütün zekânızı kullanmaya bakın. Kârlı çıkarsınız.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Şimdiye kadar daima büyük hayaller peşinde koşmuşsunuz. Elinize birçok imkânlar geçmiş, ama sizi hiçbiri tatmin etmemiş. İçinde bulunduğunuz durumu ve şartları beğenmeğe çalışın.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Kısmet zaman zaman kapanır, bazan da birdenbire açılır. Sizinki de böyle olmuş. Epey zamandır bozuk giden işleriniz çok yakın zamanda düzeliyor. Malî durumunuzda bir rahatlama var.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Zihninizi işgal eden fikir çok parlak. Ancak bunu tek başınıza gerçekleştiremezsiniz. Çok yakınınızda Balık Burcuna bağlı birisi var. Onunla işbirliği yapmağa çalışın, kolay başarabilirsiniz.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Sağlığınızda küçük bir bozulma olmuş. Geçmek üzeredir. Siz belki farkında bile değilsiniz. Hiç endişe etmeyin. Ömrünüz uzun, bahtınız açık. Ama bazı tiryakiliklerinizden vazgeçmeniz lâzım.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Yeni sene içinde, hem de başlarında, size küçük bir seyahat görünüyor. Maddi bir faydası yok, ama güzel bir gezme vesilesi olabilir. Ayrıca sevdiğiniz bir insandan güzel bir haber gelecek.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Kendinizi hırpalıyorsunuz. Biraz da inatçılığınız var. Ne kadar çırpınsanız, hâdiseler bildiği gibi seyredecek. Sonunuz iyi. Yakın bir gelecekte, ne kadar boşuna üzüldüğünüzü anlıyacaksınız.

Mânevi Yorgunluklar Dinlenmekle Giderilmez

Gece gayet şık giyinip bir konsere veya başka bir toplantıya gitmek mânevi bir istirahat sayılır, insanı dinlendirir.

Hareketsiz bir hayat, yeknasak yaşama tarzı, ruh üzerinde bir nevi baskı yaratır. Bu baskı zamanla mânevi yorgunluk halinde ortaya çıkar. Birçok fizyolojik ârızaların sebebi çok defa ruhidir. Buna karşı yeni mücadele şekilleri tavsiye ediliyor.

OTUZ beş yaşlarında bir kadındı. Şık giyinmişti. Yüzündeki, daha ilk bakışta göze çarpan yorgunluk alâmetlerini saymazsak, güzel de bir kadındı. Muayenehanedeki koltuğun kenarına ilişerek çantasını eline aldı ve söze başladı:

— Gerçi size telefonla da sorabilirdim ama, belki muayene etmek istersiniz diye düşündüm. Bende kronik bir migren var. Yarım başağrılarından bir türlü kurtulamıyorum. Akşamları umumiyetle saat yedide eve dönerim. Büyük bir lâboratuvarın araştırma servisini idare ediyorum. İş görmek güç gelmiyor. Ama eve girdikten sonra kendimi bir koltuğa atıyorum, kolumu kımıldatacak halim kalmıyor. Yemekten halktıktan sonra, yarım bir başağrısı beni yakalıyor. Bu her akşam böyle. Dayanılır gibi değil...

Avrupalı bir doktor, muayenehanesine gelen bir hastasının halini ve şikâyetini işte böyle nakletmektedir.

Yukarıki hanımın söylediği şeylerden şikâyeti olan pek çok kimse vardır. Bu gibi ârızalar çok defa asabi tansiyondan ileri gelir. Asabi tansiyonun tehlikeli olmadığını söylerler. Halbuki menşei ne olursa olsun tansiyon bozukluğunun bir çaresine bakmak lâzımdır. Bu tansiyonu yapan sinir gerginliğidir. Sinirleri geren de ruh depresyonlarıdır. Bu ârızaya biraz da zamanımızın hastalığı diyebiliriz. İstirahat, kuvvet ilâçları, sinir ilâçları muhakkak ki fayda eder, ama bazan bütün tedaviye rağmen bu gibi nevraljik ağrılar gene de insanın peşini bırakmaz. Modern tıpta şimdi bu gibi rahatsızlıkları bambaşka usullerle tedavi ediyorlar. Jacobson ve Schultz usulü denen iki tedavi şekli hem faydalı, hem de basit tavsiyelerden ibarettir. Bu tavsiyelerin esası bazı ruhi telkinlere dayanmaktadır. Ancak sinir sisteminden doğan bütün ârızalarda, her şeyden önce mâneviyatı takviye etmek lâzımdır. Bu da mânevi telkinle olur. İlk hedef iyimserliktir. İyimserlik için de yaşamaktan zevk almak icabeder. Her gün birbirine benziyen bir hayat tarzı, insana yeni hamleler yaptıramaz; yaşama şevkini kuvvetlendiremez. Daima daha iyiye doğru gitme arzusu ve gayreti duyamıyan insanlar da kendi mânevi baskılarının tesiri altında kalır. Bu, ruhu bir kafese hapsetmek demektir. İşte bunun neticesi, yarım başağrıları, iç sıkıntıları, asabi tansiyonlar ortaya çıkabilir. O halde ne yapalım? Gayet basit: Akşam eve gelince şahsiyetimizi değiştirelim. Şahsiyet değişikliği önce kıyafetle başlar. Gayet temiz ve şık giyinelim. Süsümüze itina edelim. Yorgunluğu bahane edip hayatımızı yeknasak kalıba sokmıyalım. Kendimize bir muhit yapalım. Gece kulüplerine, paviyonlara gidip sefih bir hayat sürmeği kasdetmiyoruz. Ama kudretimize göre kendimizi avutmanın yollarını bulmalıyız. Birçok rahatsızlıkların bu yolla hiçbir ilâç kullanmağa lüzum kalmadan, ortadan kalktığı görülmüştür. Mânevi istirahat ancak gönül rahatlığı ile temin edilebilir. Gerçi tam bir gönül rahatlığına kavuşmak belki hiç kimse için kabil değildir, ama rahatsızlığımız fizyolojik bir sebebe bile dayansa, hayatımızdan memnun ve mesutsak, organizmanın güçlükleri yenmesine büyük yardımımız dokunur. Kısaca, beden sağlığımızı düşündüğümüz kadar, ruh sağlığımızı da korumamız şarttır. Unutmıyalım ki, ruh bedene hâkimdir. Hasta bir ruh, dünyanın en sağlam bedenini bile zamanla bozabilir. Öyleyse ruhumuzu da dinlendirmeliyiz.

Arasıra sakin odanızda yatağınıza uzanıp hiçbir şey düşünmeden gergin sinirlerinizi dinlendirebilirsiniz. Bir deneyin, rahatlıyacaksınız.

Pan Am ile uçtuğunuz zaman, jet kullanmakta dünyanın en tecrübeli elleri sizi götürür!

Pan Am jet uçağının kumanda aletlerini idare eden ellerde dünyanın farkı vardır. Bu fark tecrübeden ileri gelmektedir. Hele şunu bir tasavvur edin: Pan Am jet pilotları diğer herhangi bir havayolu şirketinden daha fazla yolcuyu - 1 milyonun üstünde - denizaşırı uçurmuşlardır. Bu üstün jet uçuş tecrübesini bütün Pan Am jet seferlerinde bizzat müşahede edebilirsiniz. Sessiz sedasız, sakin ve sarsıntısız bir yolalış... Pan Am'ın meşhur yemeklerinin nefaseti.. kendinizi evinizde hissetmeniz için personelin çırpınması... işte bu tecrübenin mahsulleridir. Dünyanın en tecrübeli havayolları ile dünyanın her bir tarafına uçmak ve tamamlayıcı malûmat almak için Seyahat Acentenize veya Pan American Bürolarına müracaat ediniz:

İSTANBULDA:
Hilton Oteli Methali,
Tel.: 47 45 30 - 48 10 50

ANKARADA:
95 Atatürk Bulvarı,
Tel.: 12 93 59 - 12 91 48 - 12 83 64

İZMİRDE:
İzmir Palas Oteli, Tel.: 32 1 00

DÜNYANIN EN TECRÜBELİ HAVAYOLLARI

Hayat *Bu röportaj serisinde dünyanın en büyük iş adamlarının hayat hikâyelerini veriyor:*

İş Yaratan Adamlar

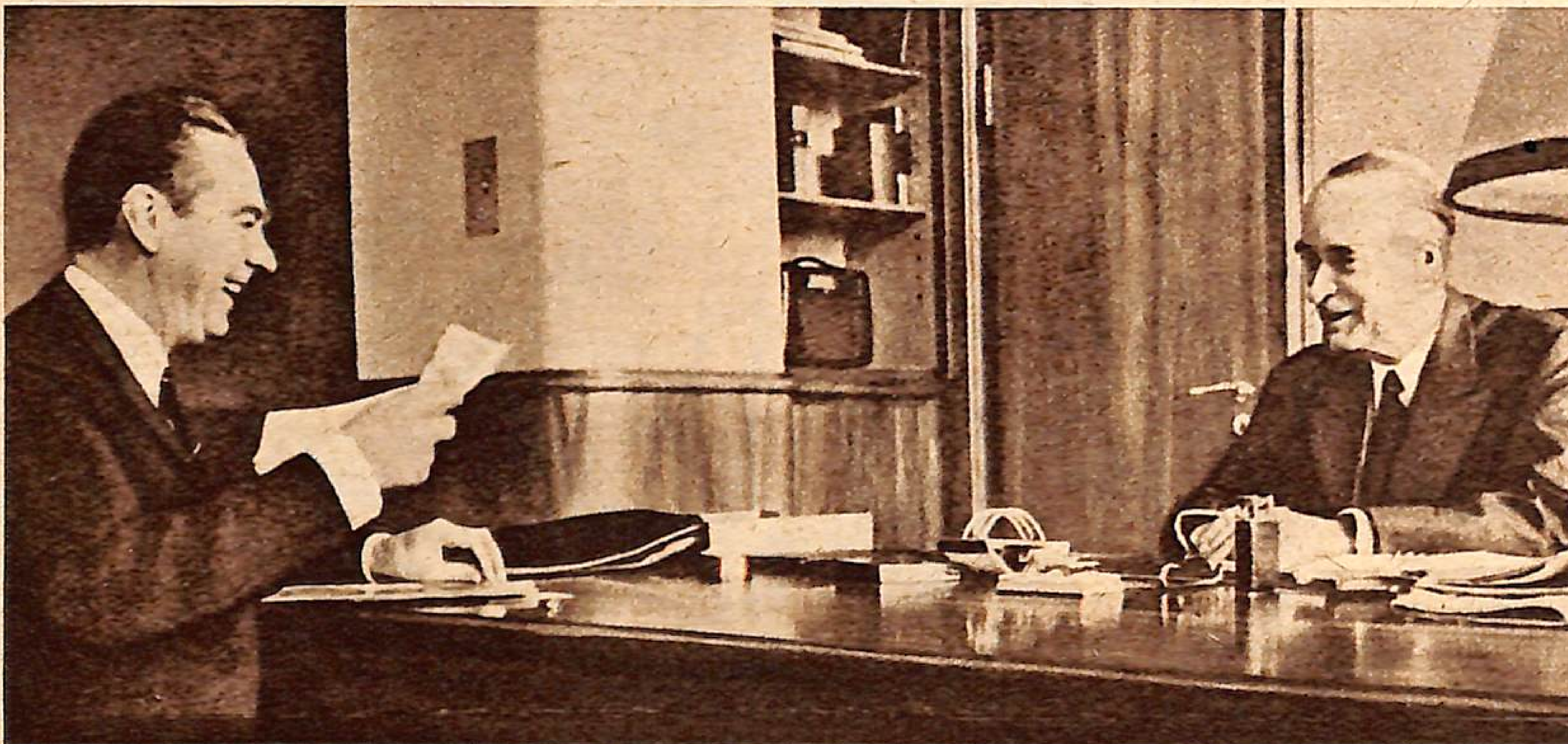
Toplum hayatı ortaya çıktığından beri, hemen her insanın en büyük gayesi, gerçekleştirmeğe çalıştığı en tatlı ruyası para ve şöhret olmuştur. Tesadüflerin ve şansın yardımı ile kısa zamanda ve kolayca yükselen kimseler çoktur. Ama bunların en kıymetlisi, hiç yoktan başlıyarak, sırf şahsi gayret ve çalışma ile kendi kendini yetiştirmiş, dünya çapında bir iş adamı olarak hem kendine, hem cemiyete faydalar sağlamış insanlardır. Bu yoldan giderek yükselmiş pek çok iş adamının ismini sayabiliriz. Rockefeller, Ford, Getty bu şekilde yetişmiş şöhretlerdir. Bunların elde ettikleri başarıya erişebilmek için, sayısız vasıflara sahip olmak lâzımdır. En başta çalışkanlık olmak üzere, kendine güvenme, cesaret, teşkilâtcılık, dürüst bir iş ahlâkı, şöhret ve para sarhoşluğuna kapılmayı önliyecek bir irade kuvveti, bu başarıların en büyük sırrıdır. Bu insanlar, vaktiyle birer hiçtiler. Sıfırdan başladılar. Adım adım ilerlediler. Kurdukları teşkilâtla on binlerce kişiye çalışma sahası hazırladıkları gibi, ortaya koydukları eserlerden de milyonlarca insan fayda gördü. İşte bugün hayat hikâyesini nakledeceğimiz Krupp ailesi de, yukardan beri bahsettiğimiz vasıflara örnek gösterilebilecek bir isim olarak serimizin ilk yazısını teşkil ediyor.

SENE 1948... İkinci Dünya Harbi bitmiş, harb suçluları Nürnberg Askerî Mahkemesi önünde teker teker hesap vermeğe başlamışlardı. İtham edilenlerin arasında uzun boylu, gayet yakışıklı ve genç bir adam, uzun zamandır devam eden muhakemede avukatları vasıtasiyle bütün müdafaasını bitirmiş, hakkında verilecek hükmü bekliyordu. Bu adam Almanyanın bir numaralı sanayi kıralı, dünyanın en zengin tesislerinin sahibi, Krupp müesseselerinin son vârisi Alfried Krupp idi. Harb içinde binlerce Yahudiyi ve harb esirini zorla çalıştırmak, aç bırakmak, işkence etmek ve ölümüne sebebiyet vermek, ayrıca en korkunç silâh ve harb malzemesini ticaret matahı yaparak menfaat sağlamak gibi pek çok suçlarla itham edilen Alfried Krupp, 12 yıl ağır hapse mahkûm edilmişti. Alfried, verilen hükmü dinlerken serinkanlılığını muhafaza etmeğe çalışıyordu. Ölüm döşeğinde yatan ihtiyar babası gözünün önüne geldi. İhtiyar Güstav bu haberi duyarsa katiyen yaşamazdı. Zaten harbin ağır yüküne, Almanyanın içine sürüklendiği uçurumun derinliğine dayanamamış, birkaç yıl önce bu çok parlak devirler geçirmiş adama birden felç gelmişti. Aklî ve bedenî durumu mahkeme huzuruna çıkarılmaktan onu kurtarmış, büyük tesislerin kanuni ve resmî sahibi sıfatiyle, babasının adına da bütün ithamlara oğlu mâruz kalmıştı. Alfried düşünüyordu. Keşke babası vaktiyle Krupp'ların kızı ile evlenmemiş olsa, şimdi emekli bir diplomat olarak kalacak, bütün bu felâketler de başlarına gelmiyecekti. Bir an annesinin gülen yüzü gözünün önüne geldi. Düşüncelerinden utandı. Kadere boyun eğmek lâzımdı. Vicdanen müsterihti. Hiç kimseye bir fenalığı dokunmadığını biliyordu. O, doğru gördüğü yolda yürümüştü. Nazi rejimi zorla çalışma programlarına istikamet vermeğe kalkışmış, bazı işlerde onu tazyik etmişse, bundan mesul tutulmamalıydı. Ama artık her şey bitmişti. Onu hapse mahkûm etmişlerdi. 150 senedir Almanyanın mukadderatına tesir edecek çapta bir müessesenin son vârisini de hapse atıyorlardı. Zaten harb içinde hava hücumlarından sonra tesislerin hemen hepsi mahvolmuştu. Bunları yeni baştan kurmak için ne imkân, ne de ümit vardı. Krupp gibi yüzyıllık bir müessese de demek Almanya ile birlikte çöküyordu.

Üniformalı Amerikan askerinin koluna dokunmasiyle daldığı hayalden sıyrılarak kendini topladı. Mahkeme salonundan çıkıyorlardı. İki erin arasında şuursuz adımlarla yürüyordu. Geçtiği koridorda etrafına bakıyor, yağlı boya duvarları, yerde döşeli halıyı görüyor, fakat hiçbir şey düşünemiyordu. Zihnini toplamağa çalıştı. Hapse mahkûm olduğunu öğrendikten sonra söylenen sözleri dinlememişti bile... Yalnız aklında bir kelime vardı: Landsberg...

Evet, Landsberg ismi geçmişti. Bu ne olabilirdi? Dışarıda çiseliyen yağmurun damlaları, kapının önüne çıktıktan sonra Alfried'i biraz daha kendine getirdi. Birden aklına geldi. Cezasını Landsberg Hapisanesinde çekecekti. Şimdi gayet iyi hatırlıyordu. Hâkim böyle söylemişti. Gerçekten ertesi gün Alfried bir kapalı kamyona bindirilerek, diğer birkaç kişi ile birlikte Landsberg Hapisanesine gönderildi.

Bir falcı çıksa da, o anda Alfried'e, «Sen gerçi 12 sene ağır hapse mahkûm oldun ama, üç yıl sonra hâpisten çıkacak, işinin başına dönecek, Krupp fabrikalarını tekrar kalkındıracak, eski şöhretine kavuşacaksın, hattâ güzel İran İmparatoriçesi Süreyya bu arada Şahtan ayrılacak, seninle flört bile edecek» dese, o zamanlar 40 yaşında bulunan genç adam belki aklını oyna-

Alfried Krupp tesislerin başına getirdiği genç umum müdürü Berthold Beitz'le iş konusunda sık sık görüşür.

1787-1826 Friedrich Krupp öldüğü zaman oğlu Alfred 14 yaşındaydı. Babasından ona eski bir demirci ocağı ile on beş yıl önce kurup işletemediği bir çelik fabrikası ve devrin parasiyle 10,000 altın borç kalmıştı.

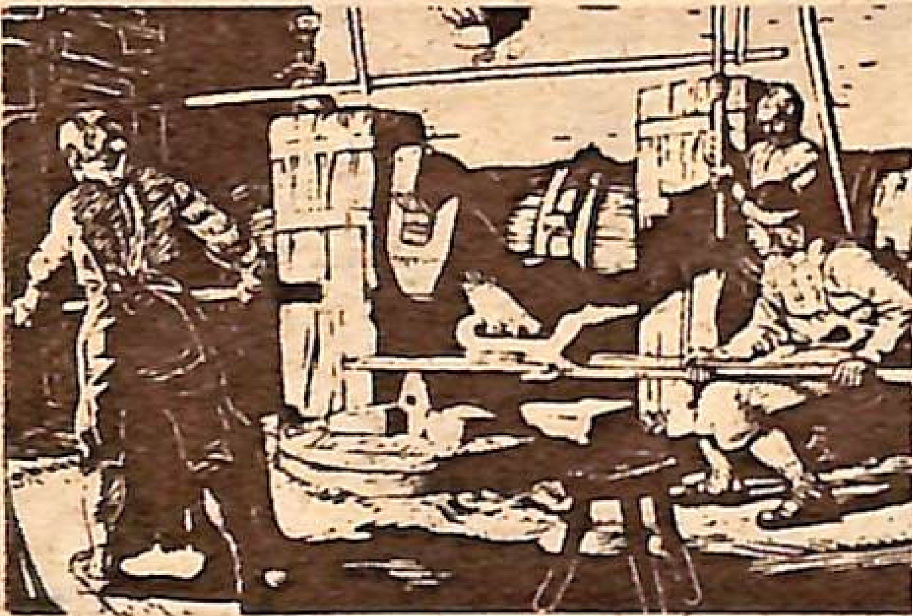

Nürnberg Askerî Mahkemesince 1948 senesinde hapse mahkûm olan Alfried Krupp, üç yıl sonra aftan faydalanarak hapisten çıktı ve çökük halde bulunan 150 yıllık müessesesini yeni baştan ihya etti. Resim hükmün tefhimi günü çekilmiştir.

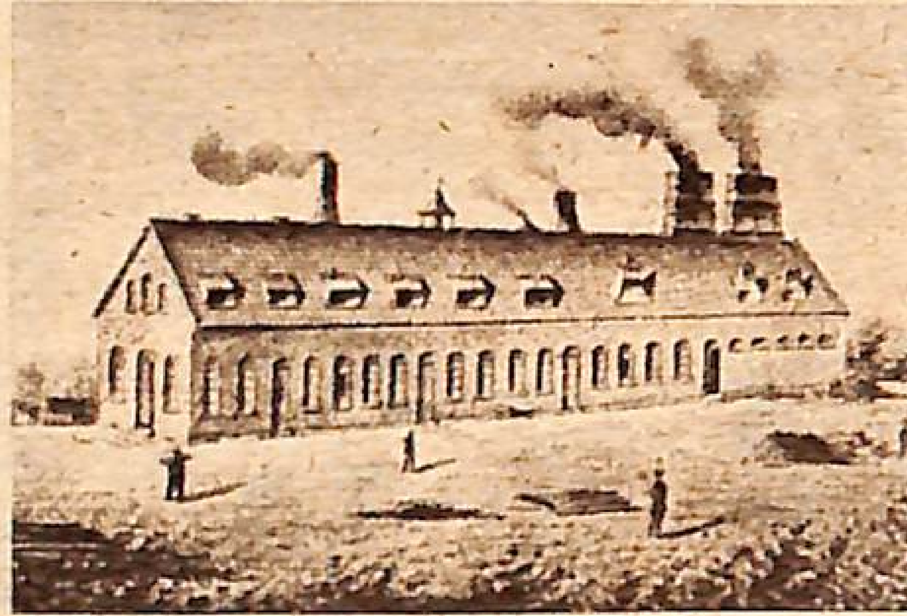
tırdı. Krupp ailesinin hikâyesi hayli uzun ve karışıktır. Bunu anlamak için, Alfried Krupp'u bir müddet Landsberg Hapisanesinde bırakarak 150 yıl öncesine dönelim.

1811 yılının 20 kasım günü Almanyanın Essen şehrinde ilk defa İngilteredeki benzerlerine eş bir çelik döküm fabrikasının açılış merasimi yapılıyordu. Friedrich Krupp isimli genç bir fabrikatör, o zamana kadar işlettiği demir balyoz ve çekiç imalâtanesinin yanıbaşında ilk defa epeyce para sarfı ile o devre göre modern bir fabrika kuruyordu. Friedrich'in malî durumu yalnız başına böyle bir fabrikayı kurmağa yetmezdi. Ama zengin bir tüccar olan kayınpederi, yeni damadının projesini akla yakın bulmuş, ona elinden gelen yardımı esirgememişti. İstediği tesisi kurmuş, fabrikaya kendi adını da takmıştı. Ama faaliyet arttıkça tesisatı bu kadar geniş tutmakta hata ettiğini anladı. İlk zamanlar toplu parası ve başka gelirleri ile fabrikanın masrafını karşılıyabildi. Fabrikanın kuruluşundan bir sene sonra bir de oğlu oldu. Küçük Alfred ona biraz daha gayret verdi. Ama kendine sağlam bir imalât sahası bulamadığı için fabrikanın durumu gitgide kötüleşti. Borçlar çoğaldı. Karısı ile aralarında geçimsizlikler de başgösterdi. Kabahat muhakkak ki, Friedrich'indi. Çok titiz, sinirli, geçimsiz bir insan olmuştu.

(Devamı gelecek sayıda)

1818 yılında Friedrich Krupp'un iş gören tek müessesesi Essen şehri kenarındaki demirci ocağı idi. Burada, balyoz, çekiç, balta, kazma vesaire gibi aletler imal ediyor, bu mallar için de bol bol alıcı buluyordu. Ama bütün kazancını birkaç yıl önce kurduğu çelik fabrikasına kapadığı için çok geçmeden demirci ocağının durumu sarsıldı. Giriştiği teşebbüs büyüktü. Ama hesapları yanlıştı. Bu yüzden tasavvurlarını gerçekleştiremedi. İsmini taşıyan fabrikanın parlak devrini göremedi.

Krupp imparatorluğunun beşiği işte 1811 senesinde kurulan şu dökme çelik fabrikası idi. Friedrich Krupp, bu fabrikayı sırf İngiliz dökme çeliklerine rekabet etmek maksadiyle kurmuş, bu yolla piyasayı elde edeceğini hesaplamıştı. Halbuki o tarihte yalnız çelik üzerinde bu masrafı karşılıyacak kadar satış yapmak ve pazar bulmak kabil değildi. Çok büyük tuttuğu fabrika Friedrich'in başına dert oldu. İşlerin en buhranlı zamanında da öldü. 120,000 altın lira sarfettiği halde, borçlu idi.

Friedrich aile hayatında da talihsizdi. Essen'in zengin tüccarlarından birinin kızı olan Therese Wilhelmi ile evlendi. Ama Friedrich'in geçimsizliği ve inatçılığı, evlilik hayatını berbad etti. Ne eşini mesut edebildi, ne de kendini.

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

SIĞIRCIK

Aslı, (çoğurcuk). (Çoğur), serçe kuşu demektir. Kelime, kullanıla kullanıla, (sığırcık) halini almıştır. (Sığır)la hiçbir ilgisi yoktur.

HİNOĞLU HİN

(Hîn), Arapçada (zaman, vakit) demektir. Bu deyim, (zamâne çocuğu, cin fikirli, kurnaz, yaman) mânalarına geliyor.

ZIRVA

Bu kelime, sarmısaklı ve zerdeli paçanın ismidir. Sonradan (saçma sapan söz, ehemmiyetsiz ve yalan söz) mânalarına gelmiştir.

YAMÇI

Eski dilimizde (yam), (menzil, konak, atlıların, yolcuların kondukları, geceledikleri yer) mânasına geliyor. (Yamcı) da, (sürücü, menzilci) anlamlarına geliyor. Bu kelime, sonradan, (sürücü yağmurluğu) mânasını almış. Alaturka eyerlerin üzerine konan yün örtüye de (yamçı) diyorlar.

HAVUÇ

Aslı, Farsça (hevîç)tir. (Havunç) demek yanlıştır. Nitekim (tüfek)e (tüfenk), (kılıç)a (kılınç) demek de yanlıştır.

(Havuç)un Türkçesi (pürçüklü)ve (kişir)dir.

HERİF

Aslı (harîf)dir. (Hirfet), Arapçada (sanat, zenaat) mânalarına geliyor. (Harîf) de, meslektaş, sanat arkadaşı demektir. Bu kelime, dilimizde (bayağı insan) mânasına gelerek (herif) şeklini almıştır. Hattâ Çorum'da (hâri) haline gelmiştir. (Bırak hâri) derler ki, (bırak canım, Allahını seversen...) demektir.

(Harîf) kelimesinin, (meslektaşlar arasında yapılan eğlenceye iştirak eden kimse) mânası da vardır. Bu eğlencelere (harîfâne) demişlerdir. Masrafa, herkes, kendi kudretince iştirak eder. Bu eğlencelere (ârifâne) diyenler de vardır. Yani ârif, olgun kimselerin yaptığı eğlence. Buna, gene Çorum'da (erfene) derler.

SİLLE, TOKAT, ŞAMAR

Yüze vurulan tokat, şamar mânasına gelen ve daha çok, Anadoluda söylenen (sille) kelimesinin aslı, Farsça (sîli)dir. Birkaç defa tımarhaneye girip çıkmış olan (Nevres-i Cedîd)in bir beytinde geçer. Nevres, gök gürültüsünü tımarhanenin tokadına, yağan yağmuru da, göklerin kendisi için akıttığı gözyaşlarına benzetir:

Sili-î dârüşşifâdır, sanmayın gök gürlüyor;
Bu yağan, yağmur değildir, âsümân ağlar bana.

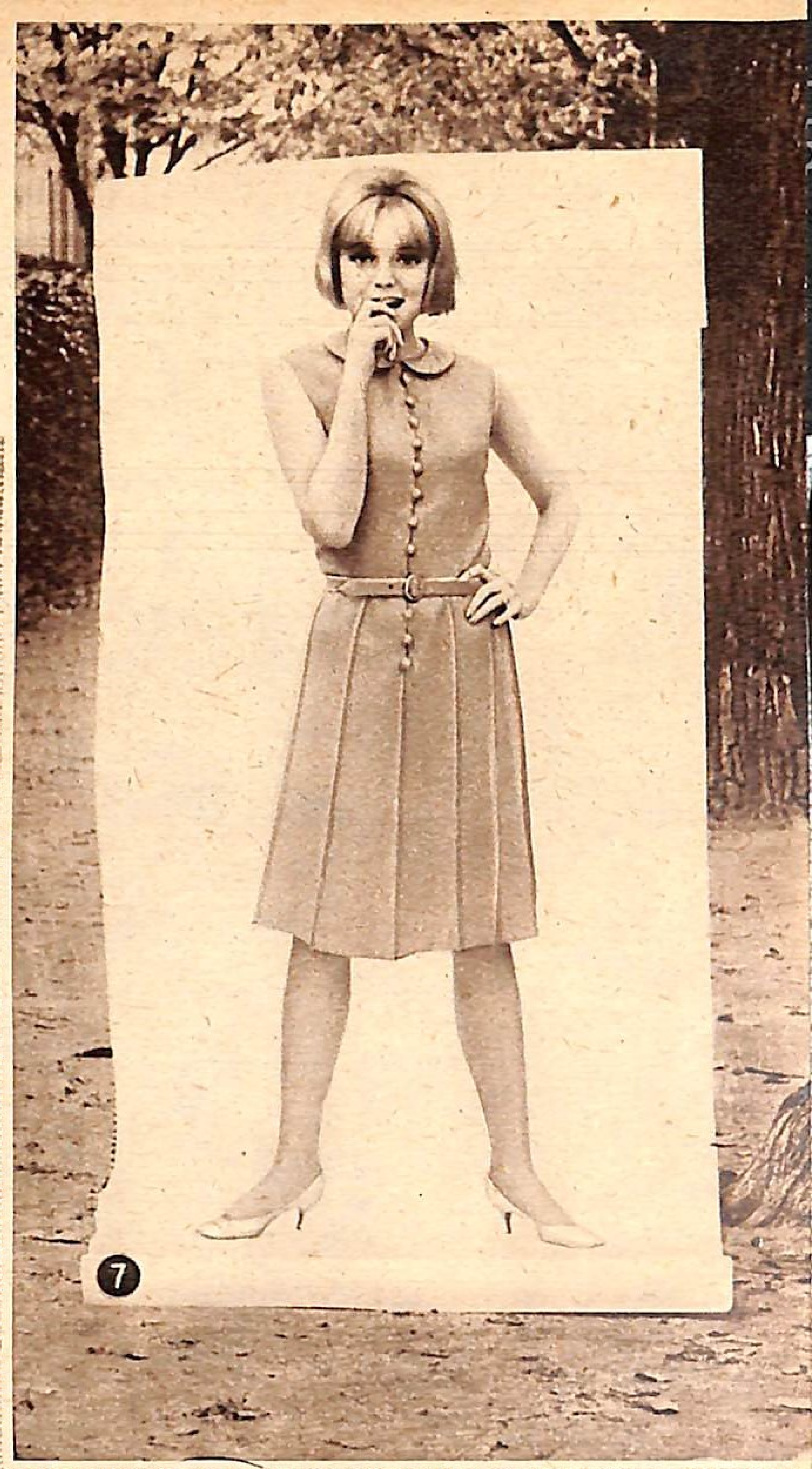
(Tokat) kelimesi de, (vurmak) mânasına gelen (tokmak) mastarından gelmiş olmalıdır. Lügatler, (şamar)ın da Türkçe olduğunu kaydetmektedirler.

1

PRATİK GÜNDELİK ELBİSELER

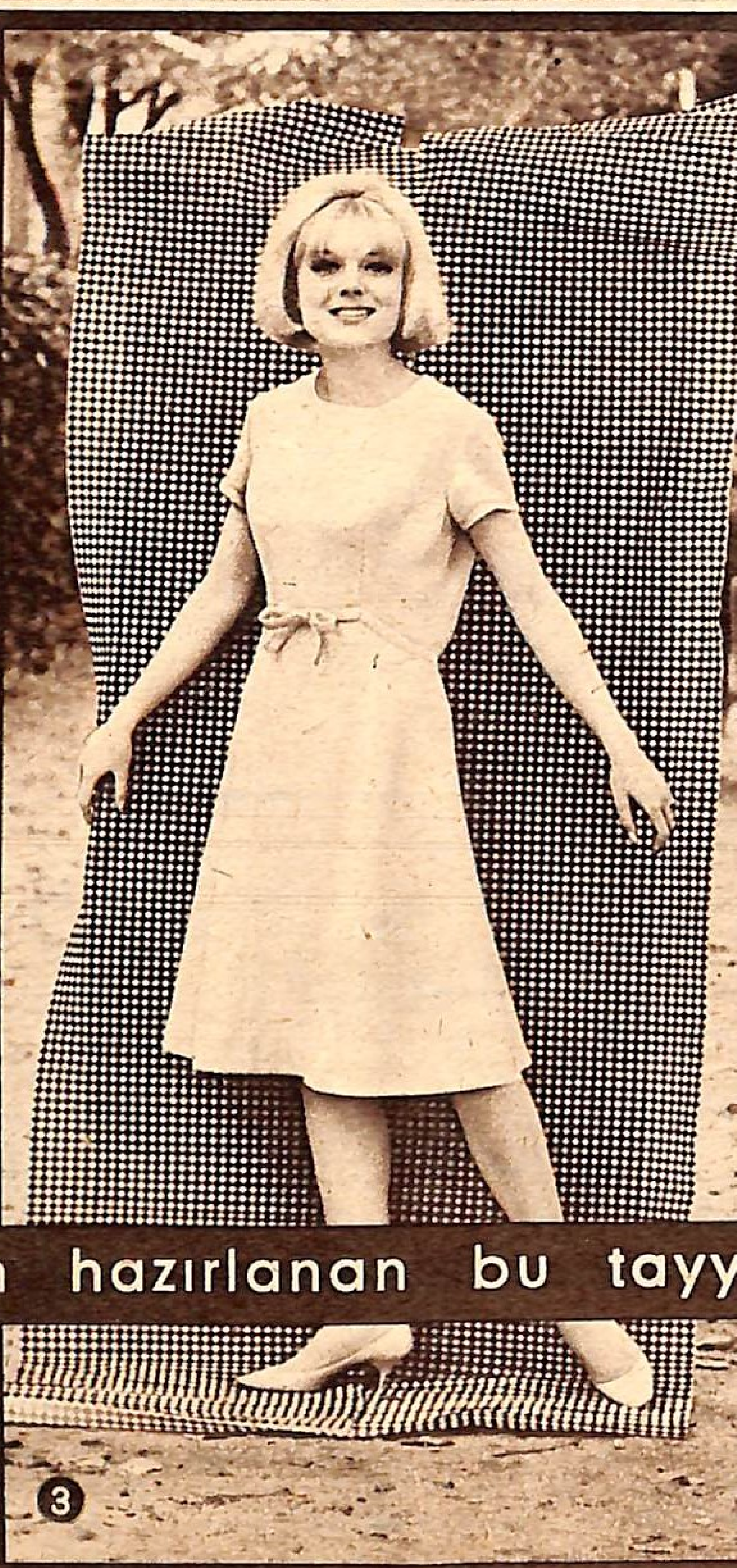
PARIS MUHABIRIMIZ MICHELE ROCHON GÖNDERIYOR

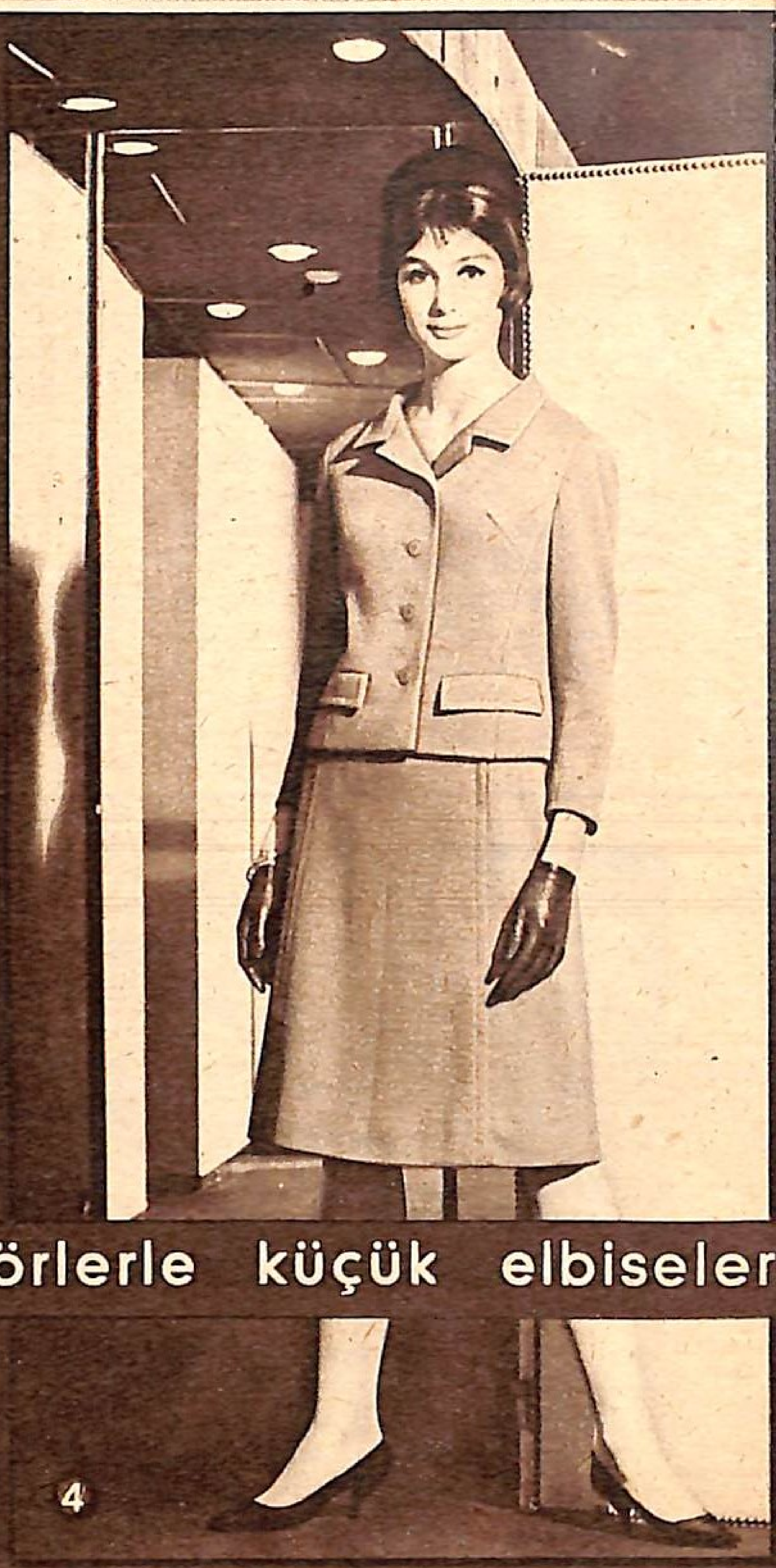
7

2

3

4

Jerse ve flânelden hazırlanan bu tayyörlerle küçük elbiseler

arisin ünlü terzisi Lempereur'ün modelleridir.

1. Eteğinde dört pilikaşe olan, gri flânelden yapılmış bu tayyörün ön ve kollarındaki düğmeler parlak madendendir.

2. Bolerosu yandan tek düğmeyle düğmelenen bu takım jat rengindedir. Eteğinin önünde iki plisi vardır.

3. Mavi yünlüden bu küçük elbisenin eteği hafif bol olarak biçilmiş, beli önde biraz yukarıdan takılmıştır.

4. Jerse yünlüden spor dikişli bir tayyör. Eteği ipekli bir astarla duble edilmiştir.

5. Flânelden yapılmış prenses biçimi küçük bir elbise. Yaka ve ön kenarları garneyle süslenmiştir.

6. Şömiziye yakalı beyaz yünlüden eteği hafif bol bir manto. Düğmeleri sarı metoldendir.

7. Bu kolsuz, bebe yakalı, eteği nervürle süslü küçük elbisenin düğmeleri kendi kumaşından olup, aynı kumaştan yapılmış biritlerle iliklenmektedir.

8. Flânelden yapılmış pratik bir tayyör etek. Ceketinin astarı içine giyilen emprime blûzun kumaşındandır.

9. Eteği kontr pililerle hazırlanmış bu tayyörün "V" şeklindeki yakasının ve cep ağızlarının kenarları ince liyezle süslenmiştir.

Bunu Biliyor muydunuz ?

KADINLAR NEDEN YÜKSEK TOPUK GİYER?

Yüksek topuğun doğum tarihi Ortaçağdır ve mevcudiyetini sokak kirine borçludur. O zamanlar henüz kanalizasyon olmadığı için caddeler pislik içinde kalırdı. Bunun üzerine bazı kurnaz ayakkabıcılar, ayağın mümkün olduğu kadar yüksekte kalması için ökçeli ayakkabıyı icad ettiler. O tarihlerde erkekler bile topuklu ayakkabı giyerlerdi. Bugün çok şükür erkekler için bu dert kalmadı. Ama kadınlar yüksek ökçeye sadık kaldılar. Çamura basmamak için değil, güzelliklerini düşündükleri, zarafetlerini kaybetmemeğe çalıştıkları için tabiî...

MUTFAĞINIZLA İLGİLİ PRATİK ÖĞÜTLER

● Mayonezin kesilmemesi için, içine katacağınız malzemenin aynı hararette olmasına dikkat edin. Yumurtayı buz dolabından, zeytinyağını güneşli bir yerden alırsanız yapacağınız mayonez muhakkak bozulacaktır. Esasen şişe içindeki zeytinyağını aydınlıkta, hele güneşte bırakmak hem kalitesini bozar, hem de vitaminleri öldürür.

● Ekmeğinizin uzun müddet taze kalmasını istiyorsanız ekmek kutusunun içine soyulmuş bir patates veya soyulmuş bir elma koyun.

● Ölmüş salatayı kısa bir müddet içinde birkaç buz parçası bulunan suya koyarsanız tekrar dirilir. Fakat sakın fazla bırakmayın. Yoksa çürür.

● Bal lekesi, içine biraz soda katılmış sıcak suyla yıkanırsa derhal çıkar.

● Mantar tıpaların şişeyi hava geçirmiyecek şekilde kapamaları için mantarları kullanmadan evvel kısa bir müddet zeytinyağına yatırın.

● Soğan, sarmısak gibi kokulu şeyleri keserken, bıçakta koku kalmaması için onu kullandıktan sonra ateşin üzerinden geçirin.

● Evde terazisi olmıyanlara kolaylık:

En iyi ölçü çorba kaşığıdır.

Bir çorba kaşığı süt, su veya sirke	20	gr.
» » » tereyağı	20	gr.
» » » erimiş tereyağı veya zeytinyağı	12,5	gr.
» » » tepeleme dolu un veya şeker	25	gr.

GÜZELLİK KÖŞESİ

Bir yumurta sarısını üç, dört damla zeytinyağı ve aynı miktarda limon suyu ile iyice karıştırıp yüzünüze sürün. En mühimmi, mütaakıp on beş dakika müddetle sakin durmanız, en iyisi uzanmanızdır. On beş dakika sonra yüzünüzü ılık suyla yıkayın. Bu reçete cildinize fevkalâde iyi gelecektir.

Çok az veya fena mı uyudunuz? Fazla yorgun musunuz? Bu takdirde aynaya baktığınız zaman gözlerinizin altının şiştiğini farkedeceksiniz. Güzelliğinize halel getirecek olan bu kusuru patatesle yok etmeyi hiç denediniz mi? Çiğ bir patatesi rendeleyin ve her iki gözünüzün altına bu rendelenmiş patatesten kalın bir tabaka koyun. Bunu yaparken sırt üstü uzanırsanız aynı zamanda dinlenmiş de olursunuz. Yarım saat sonra patates parçalarını kaldırın ve gözlerinizi soğuk suyla çalkalayın. Şiş hemen iner.

KADINLAR DÜNYASI

Bu sayfaları kadın okuyucularımız için hazırladık. Eviniz, giyiminiz, makiyajınız ve sağlığınızla ilgili konuları her hafta bu sütunlarda bulacaksınız. Ayrıca, öğrenmek istediğiniz hususları bize yazın. Özel servisimiz sizlere faydalı olmağa çalışacaktır.

Evde Pratik Bir Fin Hamamı

Finlândiyalılar vücut güzelliği ve temizliği için Fin hamamını (Sauna)yı icad ettiler. Bizim evlerimizde sıcak ve soğuk odalar yaparak böyle bir tesis kurmamıza imkân yok. Fakat, yüzümüzü, boynumuzu, omuzlarımızı Fin hamamındaymış gibi evlerimizde de ufak bir gayret sarfederek pekâlâ güzelleştirebiliriz. Şöyle ki:

1 — Evvelâ yüzünüze ve boynunuza temizleyici bir krem sürün. Sonra bu kremi yumuşak bir havlu veya pamukla, cildinizi ovarak tahrib etmeden, silip çıkarın. Bu suretle mesamatı tıkayan bütün kirleri temizlemiş olursunuz. Bu ameliyeyi bitirdikten sonra, daha önce kaynamağa koymuş olduğunuz çaydanlıktaki kaynar suyu, evvelce ısıtılmış olan derin bir kaba boşaltın.

2 — Bu kaynamış suyun içine bir çorba kaşığı dolusu en fazla beğendiğiniz taze bitkilerden birini koyun — papatya, kekik gibi —. İçinde nebat bulunan kaynar su tebahhur ederken sadece yüzünüzün bütün mesamatını temizlemekle kalmaz, ona inanamıyacağınız bir yumuşaklık ve düzgünlük de sağlar.

3 — Şimdi bu kaba rahatça iğilebileceğiniz bir iskemleye oturun ve başınızın üzerini çadır gibi kalın bir havlu ile kapatın. Bu buhar banyosuna başladığınız zaman vücudunuzun üst kısmı giyinik olmazsa omuzlarınız ve boynunuz da bundan çok istifade edecektir.

4 — Buharın dışarı sızmaması için havlunun, tasın kenarlarını sıkıca sarmasına dikkat edin ve bu buharı 5 dakika kadar teneffüs edin. Bu arada derin nefes alırsanız, buhar soğuk algınlığınıza da iyi gelir ve burnunuzun tıkanıklığını giderir.

5 dakika sonra havluyu kaldırarak gözünüzü çok yumuşak bir başka havluyla kurulayın. Sonra yüzünüze soğuk su çarparak açılan yüz mesamatının kapanmasını temin edin. Bu buhar banyosundan sonra bir, iki saat yüzünüzü hiç makiyaj yapmadan dinlendirin. Bunu her hafta tekrar ederseniz kısa bir zamanda siz de düzgün, yumuşak, pürüzsüz bir cilde kavuşursunuz.

DİKKATİ ÇEKECEK TİPTE MİSİNİZ?

Muhakkak surette nazarı dikkati çekmek istiyen kimseler etrafını rahatsız ederler. Fazla çekingen olup sönük kalmayı tercih edenler ise mesut olabilmek için ellerine geçecek olan fırsatları kaçırmağa mahkûmdurlar. İkisi arası bir yolu takibedebiliyor musunuz? İşte bu konudaki test'imiz:

Cevapların altına koyduğumuz puvanları toplayın.

		Evet	Hayır
1	Sanat eserlerinin muhakkak surette güzel olması icabettiğine mi inanırsınız?	4	0
2	Formüler doldurmasını sever misiniz?	2	0
3	Daha çok parlak bir yaşayışı mı tercih edersiniz?	5	0
4	Kahverenginin size yakışıp yakışmadığını iyi biliyor musunuz?	0	4
5	Her türlü toplantılarda kendinizi muhakkak rahat mı hissedersiniz?	0	3
6	Okula giderken belirli bir sahada fazla bir istidadınız var mıydı?	0	3
7	Daha sonraları bu istidadınızı geliştirebildiniz mi?	0	4
8	Yeni tanıdığınız kimselerle çabuk samimiyet kurar mısınız?	0	2
9	Başkasının nazarında gülünç olabilecek alışkanlıklarınız var mıdır?	0	4
10	Bayramlarda arkadaş veya akrabalarınıza tebrik yazar mısınız?	4	0
11	Şerefli bir görev alma teklifi ile sık sık karşılaşır mısınız?	0	4
12	Bir filmi beğenmediğiniz takdirde yarıda bırakıp sinemayı terkettiğiniz olur mu?	0	3
13	Bir telgraf aldığınız takdirde açıp okumaktan korkar mısınız?	3	0
14	Komşularınızın hakkınızdaki düşüncelerine kıymet verir misiniz?	3	0
15	Güzel çıkmamış olan resimlerinizi yırtıp atar mısınız?	2	0

Puvanları topladınız mı? İşte neticesi:

0- 8 Puvan: Nazarı dikkati fazlasiyle çekiyorsunuz. Hayatta muvaffak olmak istiyorsanız hareketlerinizin biraz daha tabiî olması icabeder.

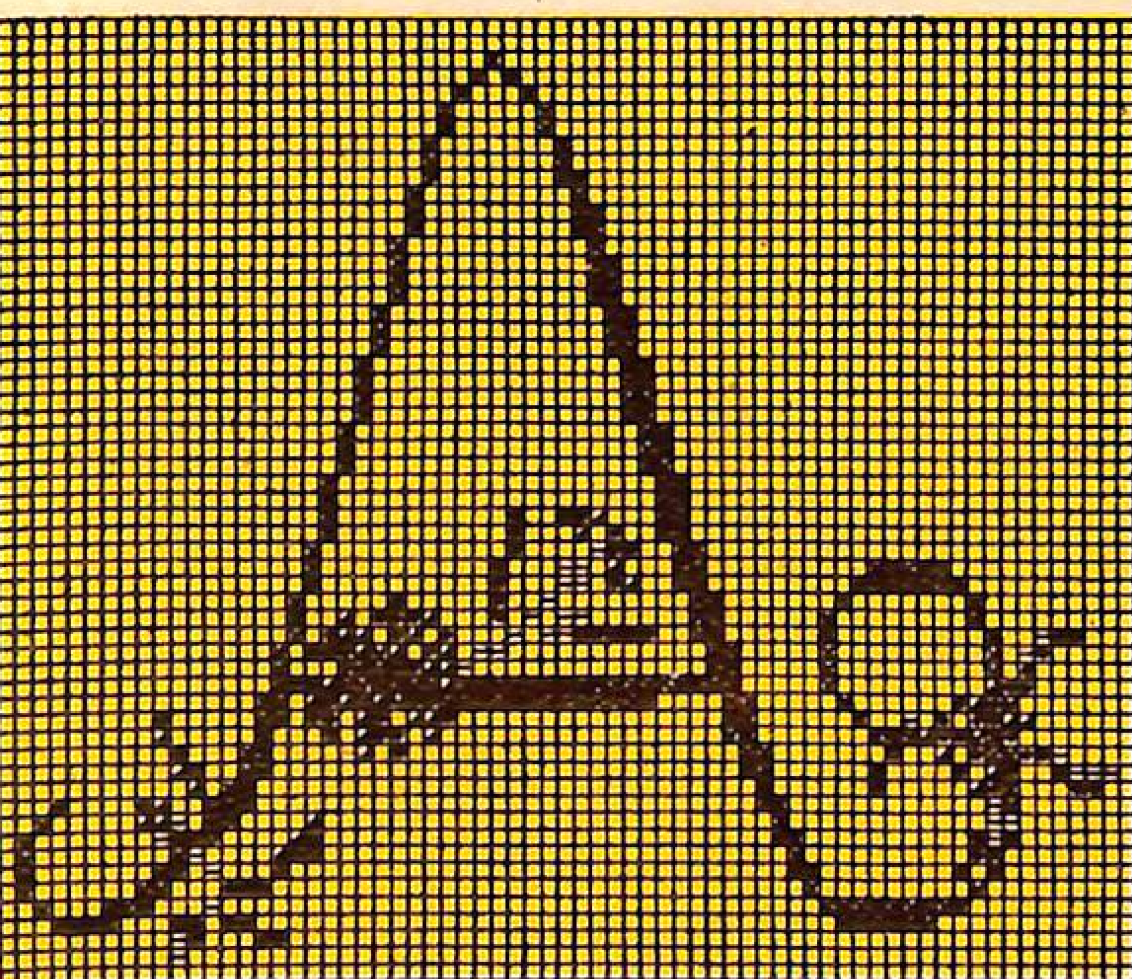
9-18 Puvan: Kuvvetli ve fikirlerinize kıymet verilen bir şahsiyetsiniz.

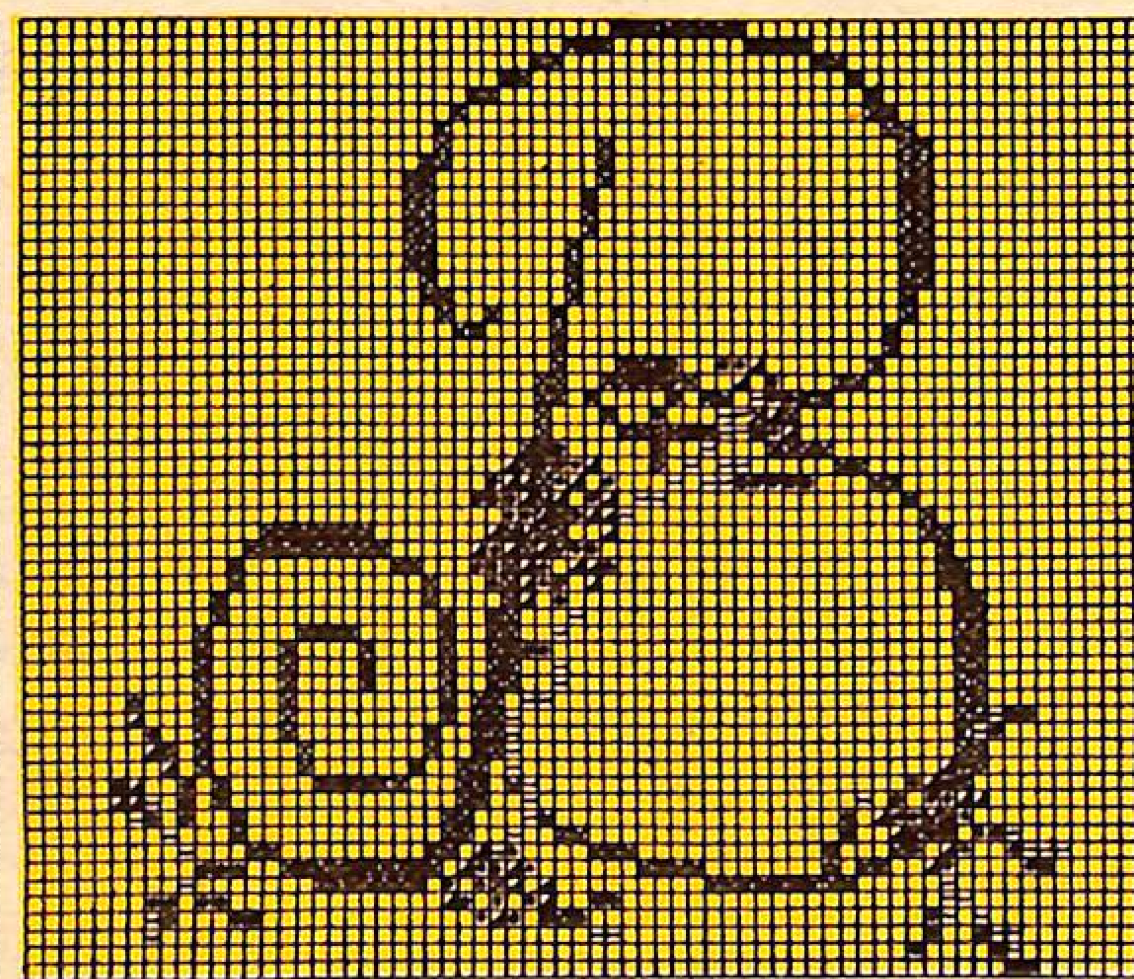
19-33 Puvan: Herkesle iyi geçinmeye kıymet veriyor ve bunda da muvaffak oluyorsunuz. Yalnız şahsi kanaatinizi kimseyi gücendirmemek için kendinize saklamayı tercih ediyorsunuz.

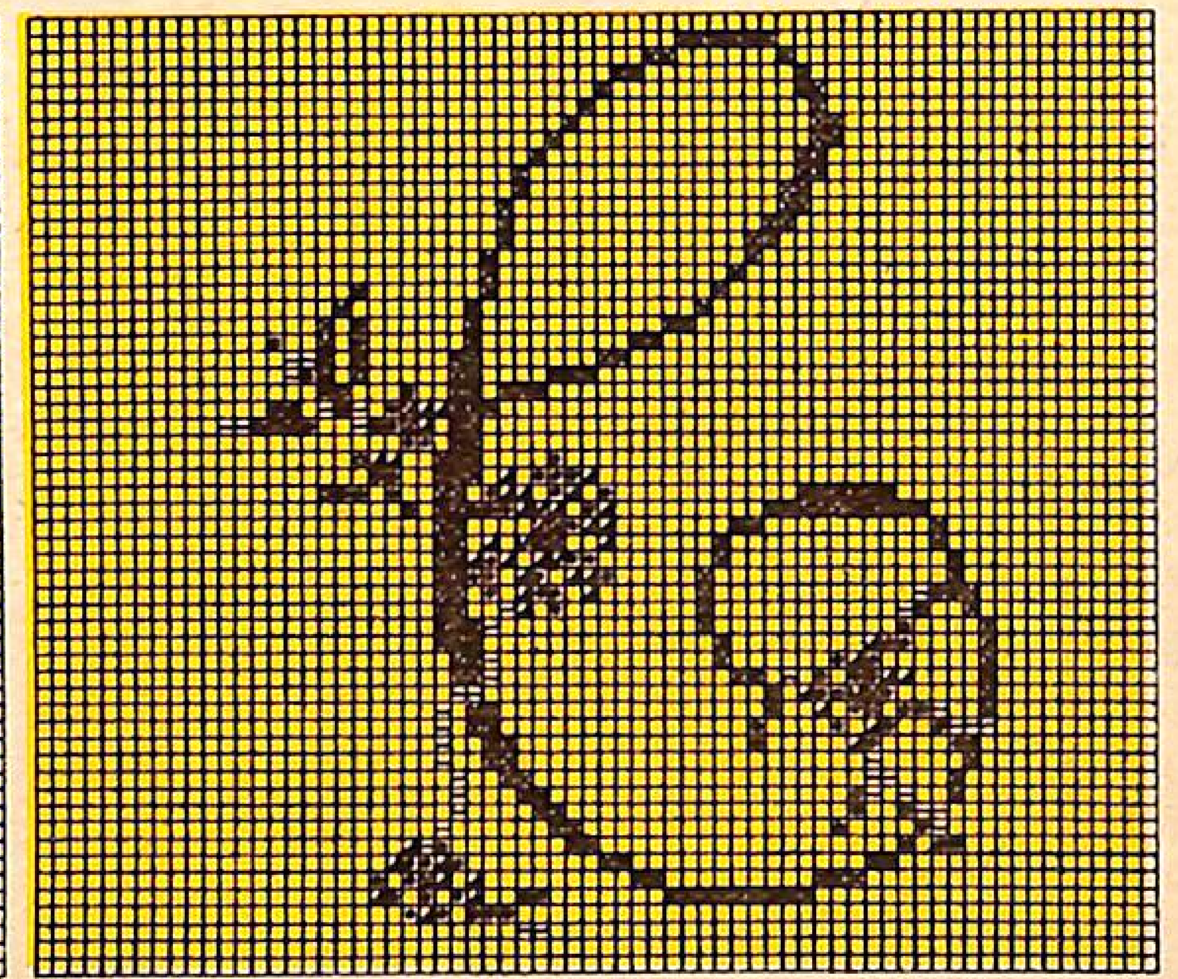
34-50 Puvan: Fazla çekingensiniz. Göze çarpmamak için âdeta çırpınıyorsunuz. Bu hareket tarzınızı biraz gayret edip değiştirmeye çalışın. Muvaffak olacağınıza eminiz.

Işi meraklıları için

Bu köşede sizlere, kanava, goblen, gölge, sap işi ve çin iğnesi gibi daima zevkle yapabileceğiniz güzel nakış nümuneleri ve güzel yün örnekleri vermek istiyoruz. İşte, zaman zaman vereceğimiz monoğram örneklerinden üçü. Bunları günlük peçetelerinizin bir köşesine veya arzu ettiğiniz bir yere solmıyan bir nakış ipliği ile kanava üzerinden işliyebilirsiniz. Sunduğumuz örnek meydana çıktıktan sonra kanavayı çekerek çıkartırsınız.

Gecenin Örtüsü Altında

YAZAN: MANNING LEE STOKES — ÇEVİREN: ADNAN ERİM **7**

1. SAYIDAN 6. SAYIYA KADAR ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ: Amerikalı gazeteci Fitzhugh gizli bir yere gömülü bir milyon doları bulmak için Kore'ye gider. Seoul'de bir otelde Frances isminde güzel bir kızla tanışır. Aralarında epey maceralar geçer. İkisi de otelden çıkıp tesadüfen aynı apartmanın bitişik dairelerine taşınırlar. Fitzhugh, Kore'ye daha evvelki gelişinde yanında çalışmış olan Koreli küçük Oo ile karşılaşır. Onu tekrar yanına alır. Sonra milyonların yerini bulmak için plânlar kurmaya başlar.

GÖZLERIM yorulmuştu. Bir viski daha yuvarladım. Birdenbire telefon çaldı. Ahizeyi kaldırdım:

— Alo!...

Karşıdan kalın bir ses:

— Mister Fitzhugh orada mı?

— Evet, karşınızda.

— Ben Murphy... Hatırladınız değil mi?... Ben sizi hiç unutmadım. Bilhassa şu sağ kroşenizi!...

Soğuk soğuk güldü. Devam etti:

— Mister Fitzhugh, sizi bu akşam bir toplantıya davet etmek istiyorum!... Benim otelde... Ne dersiniz?... Zaten sizden özür dilemek de istiyordum. Fırsat bugün elime geçti. «Chosen» otelinde kalıyorum. Gelirsiniz, değil mi?...

Bir saniye düşündüm. Bu da yeni bir numara mı? Adam beni çağırıp dört, beş kişiye dövdürmesin!...

— Teşekkür ederim Mister Murphy... dedim. Bugünlerde çok işlerim var ama, gelmeye çalışacağım!

— Lütfen gelin Mister Fitzhugh. Eskileri unutalım. Akşam dokuza doğru beklerim. Tamam mı?...

— Tamam. Gelmeye uğraşacağım... Ahizeyi yerine astım.

Acayip işler bunlar! Bu gece ya dayak yiyeceğiz, veyahut da... kaçacağız.

Viski şişesini, kadehleri kaldırdım. Sonra soğuk duşun altına daldım. Yarım saat çıkmadım!

Kafam, beynim iyice yerine geldi. Vücudum toplandı. Çıkıp giyindim.

■

Chosen oteli, Kore'nin en lüks otellerinden biriydi. Hem siviller geliyordu, hem de askerler.

Halıların üzerinde ayak bileklerime kadar gömülerek yürüdüm. Asansöre atladım. Kapının arkasındaki aynada kendime çeki düzen verdim. Arkama en iyi elbisemi geçirmiştim. «Brooks Brothers»dan aldığım elbiseyi! Pabuçlarım da pırıl pırıldı. Gömlek, kravat dersen en lüks cinsten!

Bari bizim ahbap kavga çıkarmasa! Kendimden evvel üstüme başıma acıyorum!

«E» dairesinin önünde durdum. Zile dokundum. Kapıyı bir Koreli genç kız açtı. Şapkamı, pardesümü aldı. Upuzun bir salona doğru yürüdük.

Murphy beni ayakta karşıladı:

— Hoş geldiniz Mister Fitzgugh! Elimi uzattım:

— Hoş bulduk. Nasılsınız?

Yanında güzel bir yerli kız vardı. Hemen takdim etti:

— Mis Cynthia Lee. Buranın en güzel kızıdır!

Genç kadın süzgün bakışlarını gözlerimin içine dikti. Sonra yumuşacık elini uzattı. Alıp sıktım. Kapkara gözlerine hayran hayran baktım:

— Hakkınız var Mister Murphy... dedim. Buranın değil, belki bütün Kore'nin en güzel kızı!...

Cynthia'nın sıcacık elini istemiyerek bırakırken belkemiğimden doğru bir titreme hissettim.

Vaziyetin fena Fitzhugh! Her gördüğüne âşık olmaktan vazgeç!

Murphy ile yan yana geniş bir divana yayıldık. Adam, ağzını yaya yaya konuşmaya başladı:

— Geçen günkü hâdise için sizden özür dilemek istiyorum Mister Fitzhugh. Bana içmek iyi gelmiyor! Hemen zırvalamaya başlıyorum. Iyi ki bugün geldiniz. Tekrar dost olduğumuza çok sevindim. Bu gece Mis Frances'i de davet ettim ama, geleceğini zannetmem! Bana fena içerledi! Hakkı var tabiî.

Bir, iki defa öksürdüm. Yutkundum. Geçmişleri unutalım, bundan sonraya bakalım filân mânasına bir şeyler yumurtladım. Sonra divandan kalktık. Salonun bitişiğindeki ufak odaya geçtik.

Enfes bir büfe! Rus havyarından tutun da kuş sütüne kadar her şey var! Albay hemen bir viski doldurdu. Karşılıklı ayak üstü çekiştirdik. Mezelerden birer parça didikledik.

Murphy boyuna konuşuyordu. Ama ne söylüyordu deseniz, farkında bile değildim!

O çene çaladursun, ben mütemadiyen düşünüyordum: Bu adamın maksadı nedir? Niçin beni bu gece davet etti?...

Bir taraftan diğer davetliler birer, ikişer salonu dolduruyorlardı. Cynthia Lee'den başka bir tanecik kadın gelmişti: Miriam Foxworthy. Kocakarının biri desem tam üstüne basmış olurum. Meşhur Hearst'ün gazeteleri için muhabirlik yapıyormuş!

Bir ara beni sual yağmuruna tuttu: Kore'yi beğeniyor muymuşum? Koreliler cesur adamlarmış, değil mi?... Burada ne kadar kalacakmışım? Sonra nereye gitmeyi düşünüyormuşum? Bunlar o kadar cazibeli yerlermiş ki...

Aman, şundan bir kurtulsam!

Kadına mütemadiyen kafa sallarken gözlerimle etrafı kolaçan ediyordum. Bir de baktım Murphy, güzel Cynthia'nın yanı başına çökmüş. Bacağına arkadaşça çimdikler konduruyor!... Sonra gözünü kırparak bir şeyler mırıldanıyor! Demek öyle ha!... Araları aşna fişne! Bize iş yok demektir.

Foxworthy, kulağımın dibinde durmadan çene yarıştırıyor:

— Casuslarla aranız nasıl Mister Fitzgugh?...

Nasıl?! Casuslarla mı! Başımı döndürdüm:

— Ne casusları kuzum?!...

— Basbayağı casuslar! Bilmiyor musunuz?! Kore baştan başa komünist casuslarla doludur! Meselâ şu anda bile bu salonda kimbilir kaç tane var!...

— Zannetmem... Hem olsa da beni alâkadar etmez. Asker değilim. Hiçbir sır da taşımıyorum.

Bunları söylerken gözüm gene civelek Lee'ye kaydı. Bizim Miriam da bunu farketti galiba. Yüzünü buruşturdu:

— Aman, bu kadından da bıktık!... Her gece Murphy onun dizinin dibinde! Ne anlıyor bu şırfıntıdan bilmem!

Doğruydu. Divanın üzerinde ikisi diz dize, neredeyse birbirlerinin ağızlarına gireceklerdi!

Foxworthy ayağa kalktı:

— Sizi yeni gelenlerle tanıştırayım Mister Fitzhugh...

Üç kişilik bir erkek grupunun yanına yaklaştık. Taegu'da baraj inşa eden Japon mühendisleriymiş. Oturup üç, beş lâf ettik. Bir ara bizim Murphy, yanında bir Koreli subayla çıkageldi. Koreli'yi takdim etti:

— General Min!...

Yedi kişi koltuklara karşılıklı kurulduk. Min dediği general, yassı burunlu, toparlak vücutlu, dört köşe gözlü bir adamdı. Bakışlarını hiç beğenmedim. Kaatil gibi hain hain bakıyordu. Kore muharebelerinin hepsine iştirak etmiş. Altı defa yaralanmış!

Murphy bana döndü:

— General yeni bir vazife aldı... dedi. Bütün komünist çetelerini temizliyecek. Bu iş onun için çocuk oyuncağı gibi bir şeydir! Kollarını sıvadı mı, komünistler gözüne görünmesin!

Min, gevrek gevrek güldü:

— Bu sefer yakaladığımızı geberteceğiz. Hattâ bazılarının kafalarını uçuracağız! Böyle yaparsak daha tesirli oluyor. Bir müddet ortalarda görünmüyorlar!

— Komünist çetelerin miktarı ne kadardır acaba generalim?... dedim. Ben etrafta biraz gezinip, gazeteme yazı hazırlamak istiyorum. Acaba tehlike var mı?

— Kaç kişi olduklarını tam olarak bilmiyoruz, Mister Fitzhugh. On kişi gebertiyoruz. Yüz kişi daha çıkıyor! Dağlarda gizleniyorlar. Bazan köylüler kendilerine yardım ediyor veya zorla ettiriyorlar. Hepsinin inlerini bulup çıkarmak imkânsız tabii!

Murphy söze karıştı:

— Bir de Yi Sun-Sin var! Asıl onu enseleyin! Gebertip kellesini uçurun! Kazığa geçirip ibret olsun diye kale kapısına dikin! Bütün çetelere bedeldir o hain!

(Sonu gelecek sayıda)

Hayat'ın yeni sinema romanı

ROMA TATİLİ

Oynıyanlar

AUDREY HEPBURN
GREGORY PECK

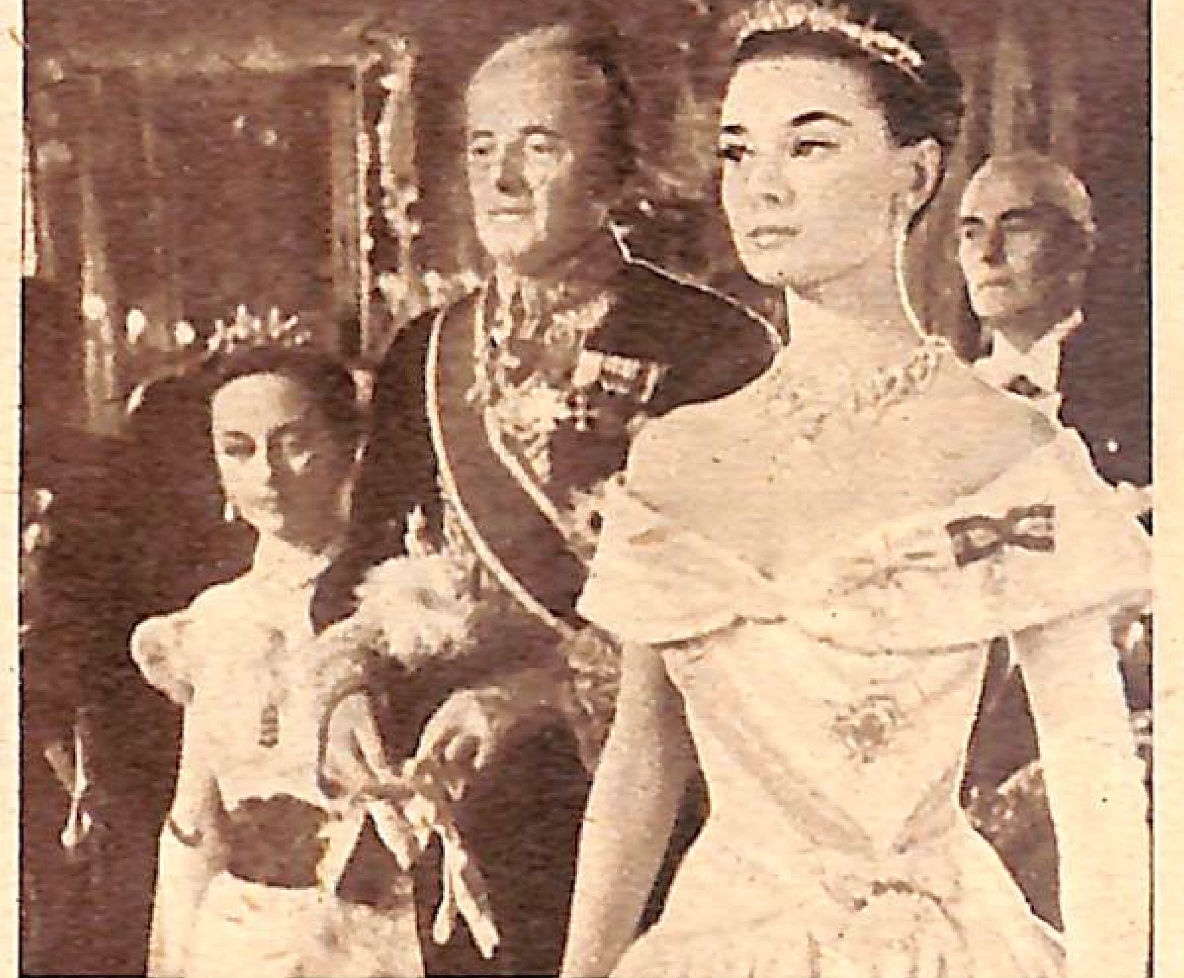
... GENÇ VE GÜZEL PRENSES ANYA, YURDUNU AVRUPA'DA TANITMAK ÜZERE OLDUKÇA UZUN BİR GEZİYE ÇIKMIŞ, İLK UĞRADIĞI YER LONDRA OLMUŞTU. BUNU AMSTERDAM VE PARİS TAKİBETMİŞ, HER GİTTİĞİ YERDE GAYET SAMİMİ BİR ŞEKİLDE KARŞILANMIŞTI. HERKES ONA İSTEDİĞİNİ YAPABİLEN BİR PRENSES GÖZİYLE BAKIYORDU. HATTÂ, BELKİ DE DÜNYANIN EN MESUT KIZI, PRENSES ANYA'YDI.

... ASLINDA GENÇ PRENSES SANILDIĞI GİBİ DÜNYANIN EN MESUT KIZI OLMAKTAN ÇOK UZAKTI. AKSİNE BELKİ DE EN BEDBAHT KIZIYDI. BAZAN TATLI TEBESSÜMÜ BİLE CANININ SIKINTISINI GİZLEMEYE YETMİYORDU...

BİTMEK, TÜKENMEK BİLMİYEN NUTUKLAR, UZADIKÇA UZAYAN RESMİ GEÇİTLER, SIKICI ZİYARETLER SABRINI TAŞIRIYORDU.

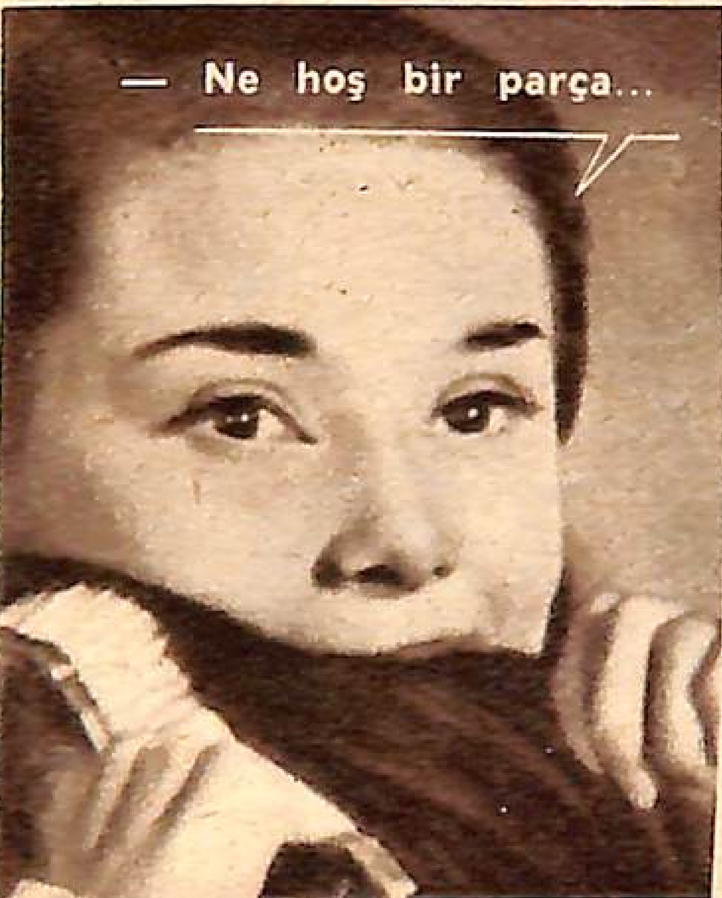
PARİS'TEN SONRA ROMA'YA GELMİŞLERDİ. O GECE DE ANYA, ŞEREFİNE VERİLEN BALODA HAZIR BULUNMAK ZORUNDA KALDI. HALBUKİ YORGUNLUKTAN AYAKTA DURACAK HALİ YOKTU.

BU GİDİŞLE, ŞÖYLE BİR YALNIZ KALIP BAŞINI DİNLİYEBİLECEĞİ GÜNLER DAHA ÇOK UZAKTI... O GECE YATAĞINA GİRDİĞİ ZAMAN BİLE NEDİMESİ ONU YALNIZ BIRAKMADI. ERTESİ GÜN YAPACAĞI ZİYARETLERİN LİSTESİNİ VERECEKTİ.

PENCEREDEN BİR MÜZİK SESİ DUYMUŞTU.. MANDOLİNLE ÇALINAN TATLI BİR İTALYAN MELODİSİYDİ BU.

GENÇ PRENSES, NEDİMESİNİN ŞAŞKINLIK DOLU BAKIŞLARI KARŞISINDA YATAĞINDAN İNDİ, PENCEREYE YÜRÜDÜ... NİHAYET O DA GENÇ BİR KIZDI, KENDİ AKRANLARI GİBİ OLMAYA CAN ATIYORDU.

FAKAT NE VARDI Kİ, O BİR PRENSESTİ, AKLINA ESENİ YAPMASI HOŞ KARŞILANMIYACAKTI...

ANYA İSTEMEYE İSTEMEYE YATAĞINA DÖNDÜ... ŞU ANDA, HALKTAN BİRİ OLMAYI, SABAHLARA KADAR ROMA'DA GEZİP MÜZİK DİNLEMEYİ O KADAR ARZULUYORDU Kİ...

— Sütünüzü getirdim, Altes.

— İstemiyorum... Sütten de, her şeyden de bıktım. Hiçbir şey istemiyorum.

— Eğer Altes çok yorgun değillerse yarının programını okumak istiyorum.

— Okuyun.

— Sabah dokuzda ziyaretçiler gelecek.

— Çok güzel... Biraz erken değil mi?

— Programı değiştiremeyiz. On buçukta da ziraat okulunu gezeceğiz. Size sembolik bir zeytin dalı takdim edilecek.

ANYA, NE ZİYARETÇİLERİ KABUL ETMEK İSTİYORDU, NE DE OKULU GEZMEK... AMA YURDUNU TEMSİL EDİYORDU VE UYMAK ZORUNDA OLDUĞU BAZI ŞEYLER VARDI...

— Onu elli beş geçe yetimhane inşaatına ilk taşı koyacaksınız. Pazartesi günkü nutku aynen söyleseniz yerinde olur. Sonra da bir basın toplantısında hazır bulunacaksınız...

... Bunun için beyaz dantel elbisenizi giyip yakanıza kırmızı bir gül iliştireceksiniz. Dışişleri Bakanı ile yemek yedikten sonra bir alayı teftiş edeceksiniz. Geceki baloya hazırlanmanız için pek az vaktiniz kalacak...

— Yeter! Yeter! Yeter artık!...

— Altes yoksa kendilerini iyi hissetmiyorlar mı? Doktor çağırmamı isterler mi?

— Hiçbir şey istemiyorum. Şu anda birdenbire öleyim, yetişir!...

— Âsabınız bozulmuş Altes... Şunu için, iyi gelir.

— İs-te-mi-yo-rum! Rahat bırakın beni!...

— Böyle olmaz Altes... Bir doktora ihtiyacınız var sizin!

— Lüzum yok... Sadece ve sadece ölmek istiyorum.

PRENSESİN NEDİMESİ HEMEN SARAYIN DOKTORUNA KOŞTU... PRENSES'TE BİR GARİPLİK VARDI... BUNA BİR ÇARE BULMALI İDİLER...

GELDİKLERİ ZAMAN PRENSESİ UYUR BULDULAR.

— Uyuyor ya...

— Nasıl olur? Daha şimdi uyanıktı!

— Prenses hazretleri uyuyorlar mı?

— Hayır!!!

(Devamı gelecek sayıda)

LİNDBERGH'İN ÇOCUĞU NASIL KAÇIRILMIŞTI?

YAZAN: GEORGE WALLER — ÇEVİREN: ADNAN SADRI

7

1. sayıdan 6. sayıya kadar çıkan kısımların özeti:

Lindbergh'in oğlu 1932 senesinde bir gece kaçırılıyor. Haydutlar çocuğu iade etmek için 50.000 dolâr istiyorlar. Condon aracılık yapıyor. Parayı haydutlara ödüyor. Çocuğun «Nelly» isminde bir teknede olduğunu söylüyorlar. Aramalar boşuna çıkıyor. Lindbergh'e vaktiyle bir teklif getirmiş olan Curtis'le tekrar aramaya devam ediyorlar. Gene netice alınamıyor. Nihayet bir gün çocuğun cesedi bir orman kenarında bulunuyor. Polisler Lindbergh ailesine küçük Charles'ın ölmüş olduğunu bildiriyorlar. Yüzlerce otomobil ormanın kenarında zavallı çocuğun cesedini görmek için birikiyor.

MEMURLAR Charles'ın cesedini ormanın kenarından aldılar. Bir arabaya koyup morga kaldırdılar. Otomobil kalabalığı bu sefer de orada toplanmaya başladı.

Nihayet uzaktan siyah bir araba göründü. Binanın kapısında durdu. İçinden Lindbergh çıktı. Başı açıktı. Yüzü sapsarı ve yorgundu.

Kimseyle konuşmadan binaya girdi. Arkasından Breckinridge yürüyordu. Daha geriden John Condon da göründü.

Lindbergh, çocuğun yatırıldığı odaya girdi. Ceset masanın üstündeydi. Üzeri bir örtüyle örtülmüştü. Masaya yaklaştı:

— Örtüyü kaldırın... dedi.

Kaldırdılar. Masaya iğildi. Çocuğun yüzüne dikkatle baktı. Sonra ayaklarını muayene etti. Sağ ayağının iki parmağı üst üste olması lâzımdı. Bu doğuş hatasıydı. Evet, öyleydi...

Yüzü sapsarı, masadan doğruldu:

— Evet... dedi. Bu benim oğlum...

DEHŞET VERİCİ İTİRAF

New Jersey polisi derhal hummalı bir faaliyete başladı. Artık haydutlardan saklanacak bir şey yoktu. Madem ki çocuk ölmüşü, polis serbesçe çalışabilirdi. O güne kadarki gizli çalışmalar çocuğun öldürülmesi korkusuydu.

Evvelâ ihtiyar Condon'un, Curtis'in ve Rosner'in ifadelerine müracaat edildi. Üçü de Lindbergh'in evine geldiler.

Önce Rosner konuştu. Gizli yeraltı haydut teşkilâtları ile temas tesis ettiğini, bu şekilde çocuğu kaçıranlarla aracılar vasıtasiyle görüştüğünü bildirdi. Haydutları şahsen görmemişti. Fakat polisin işine yarıyacak birçok malûmat verebilirdi.

Condon, hikâyesini başından sonuna kadar olduğu gibi anlattı. Zaten ekseriya, mektuplarla ve gazete ilânları ile temas sağlamıştı. Bunların hepsi Lindbergh'in malûmatı altında cereyan etmişti.

Polis, Condon'a birçok sualler sordu. John'u tarif etmesini istedi. Fakat John, her seferinde şapkası gözlerine inik, yakaları kulaklarına kalkık gelmişti.

Sıra Curtis'e gelince, polis birçok noktalar üzerinde ısrarla durdu:

Haydutların kullandığı iki direkli balıkçı gemisi nasıldı? Curtis tarif etti. İsmini tekrar söyledi. Derhal sahil muhafaza botlarına, gemiyi arama emri gönderildi. Nova Scotia'dan Florida sahillerine kadar geniş bir tarama başladı.

Fakat Curtis ifadesinde, bazı pek ehemmiyetli noktaları hatırlamakta güçlük çekiyordu.

Meselâ, içinde alıcı-verici telsiz cihazı bulunan Ford marka otomobili ve iki genç kadını katî olarak sahilin hangi noktasında gördüğünü tâyin edemiyordu!

Otomobillere binilip sahile gidildi. Curtis, aynı yeri bulamadı! Sonra Newark'ta John'la görüşmüş olduğu ev aranmağa başlandı. Curtis, bu evi de bulamadı!

Telsiz cihazlı otomobilde gördüğü iki genç kadından biriyle 10 mayıs günü May Burnu civarında bir ufak evde buluştuğunu söylemişti. Evi bulmak için May Burnu'na gidildi. Saatlerce arandı. Fakat bulunamadı!...

Curtis'in bu kadar unutkanlık göstermesi şüphe uyandırmaya başlamıştı.

Başkomiser Walsh, Curtis'i tekrar sorguya çekti.

Lindbergh de hayretini gizliyemiyordu. İki, üç gün evvel cereyan eden hâdiseleri Curtis'in hatırlıyamaması acayipti! Sorgu saatlerce devam etti. Komiser soğukkanlılığını kaybetmiyordu. İcabederse sabaha kadar sorguya devam etmeğe karar vermişti.

Nihayet Curtis dayanamadı:

— Kâğıt, kalem verin. Her şeyi itiraf edeceğim!... diye bağırdı.

İstediğini verdiler. Yarım saat mütemadiyen yazdı. İmzaladı.

İki direkli balıkçı gemisi, sahildeki Ford marka araba, alıcı-verici telsiz cihazı, iki genç kadın, Newark'taki ev, numaralarını gördüğü dolârlar ve her şey baştan başa uydurmaydı! Aslında bunların hiçbiri olmamıştı. Curtis, haydutlarla asla temas etmemişti!... Bunları sırf hâdise yaratmak gayesiyle yapmıştı!...

Bu ilikleri dondurucu itiraf karşısında Lindbergh ağzını açamadı. Odadan çıkıp gitti.

Başkomiser Walsh, derhal Curtis'i tevkif etti. Muhakeme kısa sürdü. Bir sene hapis, 1000 dolâr para cezasına çarpıldı!

Polis bir taraftan araştırmalara devam ediyordu. Otuzdan fazla polis hafiyesi bu işi üzerine almış, geceli gündüzlü çalışıyordu.

Evvelâ, Lindbergh'in evindeki bütün işçiler sıkı bir sorgudan geçirildi. Hizmetçi, ahçı, mürebbiye saatlerce ifade verdi. Bunların bütün akrabaları da sorguya çekildiler. Lindbergh'in evinin plânlarını yapan mimarlar, inşaatta çalışan işçiler birer birer aranıp bulundu. Hepsinin ifadelerine müracaat edildi.

Bir sivil memur İngiltere'ye kadar gitti. «Scotland Yard» polis teşkilâtından Betty Gow ve Whately'nin aileleri hakkında malûmat topladı.

Halkın ifadesine de müracaat ediliyordu. Şubat ayı içinde Lindbergh'in evi civarında yabancı bir şahsın dolaşmış olduğu tesbit edildi. 1 mart günü öğleden evvel yeşil renkli bir hususi araba Lindbergh'in köşkü yakınlarında durmuştu. Şoför mahallinde bir kişi vardı. Otomobilin içinde bir de tahta merdiven göze çarpmıştı. Bunu, Lindbergh'in komşularından biri görmüştü.

Bir lise talebesi, aynı günün ikindi vakti köşk civarında hususi bir araba gördüğünü bildirdi. Şoför, zayıf yüzlü bir adamdı. Yanında iki parça tahta merdiven duruyordu.

Polis, arama işine devam ederken mühim bir noktaya takıldı: Çocuğu kaçıranlar, o salı akşamı Lindbergh'in köşkte kalacağını nasıl bilmişlerdi?... Oraya yalnız cumartesi, pazar günleri gidiyor, hafta içinde şehirde kalıyordu. O hafta şehre inmediğini nasıl bilebilirlerdi?... Sonra, çocuğun odasının binanın yan tarafında ve üst katta olduğunu, muayyen bir saatte orada yalnız olarak yattığını ancak evin içindekiler bilirdi! Veyahut da evdekileri gayet iyi tanıyan ve belki de eve gelip giden başka kimseler...

Şu halde, yabancıların peşinde koşmaktansa, komşuları ve ahbapları takibetmek lâzımdı!

İlk olarak Betty Gow'un erkek arkadaşı Henry Johnson sorguya çekildi. Johnson üç defa eve gelmişti. İç taksimatı gayet iyi biliyordu. Çocuk kaçırılmadan bir saat evvel de Betty ile telefonda konuşmuştu.

Polis, Henry'yi bütün bir gün sorguya çekti. Şüpheli bir durumuna tesadüf edemedi.

İkinci olarak, Violet Sharpe şüpheyi celbediyordu. 28 yaşında güzel bir İngiliz kızı olan Violet, Lindbergh'in kayınvalidesinin evinde çalışıyordu. Herkes onu severdi. Fakat, tam çocuğun kaçırıldığı akşam eve gelmemişti!

Polis, bunu parmağına doladı. O akşam neredeydi bu güzel kız?...

Violet, 1 mart salı gecesi bir «tanıdıkla» sinemaya gittiğini söyledi. Fakat ne «tanıdığın» ismini hatırlıyor, ne de filmin adını söyliyebiliyordu! «Tanıdık» dediği adamla iki gün evvel arkadaş olmuştu.

Ne tuhaf şeydi bu!... Bir genç kız, istiyerek tanıştığı ve beraber sinemaya gittiği gencin ismini unutur muydu? Ya filmin ismi?...

Polis, şüphelenmekte haklıydı. Genç kızı konuşturmak, her zaman nezaret altında tutmak lâzımdı!

Ertesi gün Violet, kaşla göz arasında bir bardak zehir içip intihar etti. Doktor yetişemedi bile!...

O akşam Başkomiser Walsh'ın odasına Ernest Miller isminde bir genç girdi:

— Violet'le sinemaya giden bendim... dedi.

Filmin ismini söyledi.

— Peki, Violet sizin adınızı bilmiyor muydu?

— Bilmez olur mu! Gayet iyi biliyordu!

— Peki, neden söylemedi?

— Ben de ona hayret ediyorum!...

Polis, Miller'in doğru söylemediği vehmine kapıldı. Sıkı bir tahkikat yaptı. Violet'in hakikaten Miller'le sinemaya gitmiş olduğunu tesbit etti.

Basın, polis teşkilâtına dehşetle çatmaya başlamıştı. Mâsum bir genç kızın ölümüne ne hakla sebep oluyordu?!...

Walsh'dan başka New York şehri polis teşkilâtından James J. Finn de bu işle meşgul olmaya başladı.

Haziran ayında Finn, emekli öğretmen Condon'un tarifine göre haydut çetesi aracılarından John'un eşkâlini gazetelerde neşrettirdi:

... Yaşı 30-35, boyu tahminî 175. Atletik vücutlu. 75-80 kilo ağırlığında. Alman veya İskandinav şivesiyle İngilizce konuşur. Kumral saçlı, keskin bakışlı, açık alınlı, sivri çeneli...

İyi ama, bu adamı nerede aramak lâzımdı? Amerikanın hangi şehrinde?

«Home News» gazetesi Bronx kasabasında neşrediliyordu. Haydutlar «Home News»da çıkan ilânları okuduğuna göre büyük bir ihtimalle o kasaba civarında oturuyorlardı. Sonra, ilk randevuyu da Woodlawn mezarlığında vermişlerdi. Şu halde evvelâ o civarlarda bir araştırma yapmak lâzımdı. Lâkin o bölgede on binlerce ev vardı. Haydutlar bu evlerin hangisinde oturuyordu?...

Bütün yaz mevsimi neticesiz araştırmalarla geçip gitti. Kış geldi. Polis, yeni bir ipucu bulamayınca tekrar tahta merdiven parçaları üzerinde araştırma yapmaya karar verdi.

Merdivenin tahtası hangi cinstendi ve nerede yapılmıştı?...

Arthur Koehler isminde bir mütehassıs bu noktaları tetkik etmeye başladı. İki senelik uzun bir araştırma sonunda, 29 kasım 1933 günü, merdivenin yapıldığı tahta cinsinden tahtaların «National Lumber and Millwork Ço.» isminde bir firma tarafından satılmakta olduğu tesbit edildi. Koehler, araştırmayı Bornmann ismindeki polisle beraber yapıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Yılın En güzel, En sıhhatli Çocukları

Emel Altan
ÇANAKKALE

Atıf, Halide, Nil Ateşdağlı - İSTANBUL

Asuman Ertekin
GÜRÜN

H. ve N. Akpınar kar.
İSTANBUL

Engin Uralp
İZMİR

Serpil Yıldız
İSTANBUL

Fikret Çobanoğlu
ANKARA

Cemal Tezer
İSTANBUL

Kâmran Köseoğlu
İSTANBUL

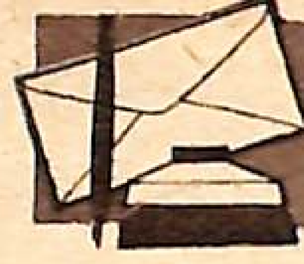
Attilâ Akalın
ALMANYA

Harun Erdil
İSTANBUL

Vildan Cebi
İSTANBUL

OKUYUCU MEKTUPLARI

Aradadan Bay Mehmet Bayraktara:
Bir tek sigaranın nikotinini bir köpeğe zerketmişler, hayvan derhal ölmüştür. Sabahları ilk sigarasını içen bazı insanlar vücutlarında bir karıncalanma hissederler. İştahsızlık, müzmin öksürükler ve nihayet nefes darlığı hep sigaradandır. Tütünün bir zehir olduğundan şüphe etmeyiniz. Sigara içmek kanuni bir hak değil, kötü bir itiyattır.

■

Zonguldaktan Bayan Meral Altınel'e:
Size Ses mecmuasını tavsiye ederiz. Ses mecmuası sinemadan ve tiyatrodan en yeni haberleri vermekte ve artistleri tanıtmaktadır.

■

Edirneden Bay Şuayip Öztürk'e:
Gönderdiğiniz resimlere teşekkür ederiz. Fakat biz şahıs resmi değil, memleketimizin güzel manzaralı yerlerine ve büyük yapılarla eski eserlerine ait resimler istiyoruz.

■

Trabzon'dan Bay A. Demirkaya'ya:
Ansiklopediyi ciltletirken fasiküllerin dış kapaklarını çıkartmak lâzımdır. Çocuk resimleri sıraya konarak basılmıştır. Elimizde binlerce resim var. Bunların hepsinin basılmasını mümkün göremiyoruz. Hayat mecmuasının sayfalarını yıl başından sonra çoğaltmağa çalışıyoruz. Her vesile ile millî takımın ve kulüplerin resimlerini koymakta bir fayda görmüyoruz. Şahıslar pek değişmiyor.

Almanyadan bize gelen bu resimle ilgili yazıda şöyle deniyor: «Biz Saarland bölgesinde yaşıyan Türkler, memleketimizi tanıtmak ve turisti teşvik gayesiyle dar bütçelerimizin imkânı çerçevesi dahilinde sık sık Türk günleri tertibetmekte ve memleketimize ait filim, resim, elişleri göstermekte ve yemeklerimizi tattırmaktayız. Almanyanın çeşitli bölgelerinde yaşıyan vatandaşlarımızı kamçılar ve onları bu gibi faaliyetlere sevkeder düşüncesi ile mecmuanızda bu gibi faaliyetlere yer vererek bize yardımcı olmanızı istirham eder, bilvesile hürmetlerimizin kabulünü rica ederiz». Ömer Yılmaz'ın gönderdiği resim ve mektubu neşreder, başarılar dileriz.

Ankaradan Bay Ahmet Talû'ya:
Hayat yayınları hakkındaki güzel sözlerinize teşekkür ederiz. Spor mecmuası çıkarmamız için bazı imkânların sağlanması lâzım. Daha geniş neşriyat için çalışmaktayız.

Londradan Bay Zeki M. Ali'ye:
Üç hafta isimli roman Türkçeye çevrilmiş ve kitap halinde çıkmıştır.

■

Malatyadan H. A.'ya:
Cinsiyet değiştirmek hekimlerin elinde değildir. Bunu sizin de bildiğinizden eminiz. Ev hanımlığı da arzuladığınız kadar rahat bir iş değildir. Çalışıp kendinizi gösteriniz, kazancınız artar.

■

Tokattan Bay Vefa H. E.'ye:
Elektrikli çanta fantezi bir eşyadır. Pek kullanışlı olacağına kani değiliz. Asıl mesele sipariş kabul ettiğini ilân eden, fakat parayı göndermenize rağmen çantayı size teslim etmeyenlerin davranışlarındadır. Alacaklı siz olduğunuza göre, posta havale makbuzlariyle harekete geçmeli ve takibat yaptırmalısınız.

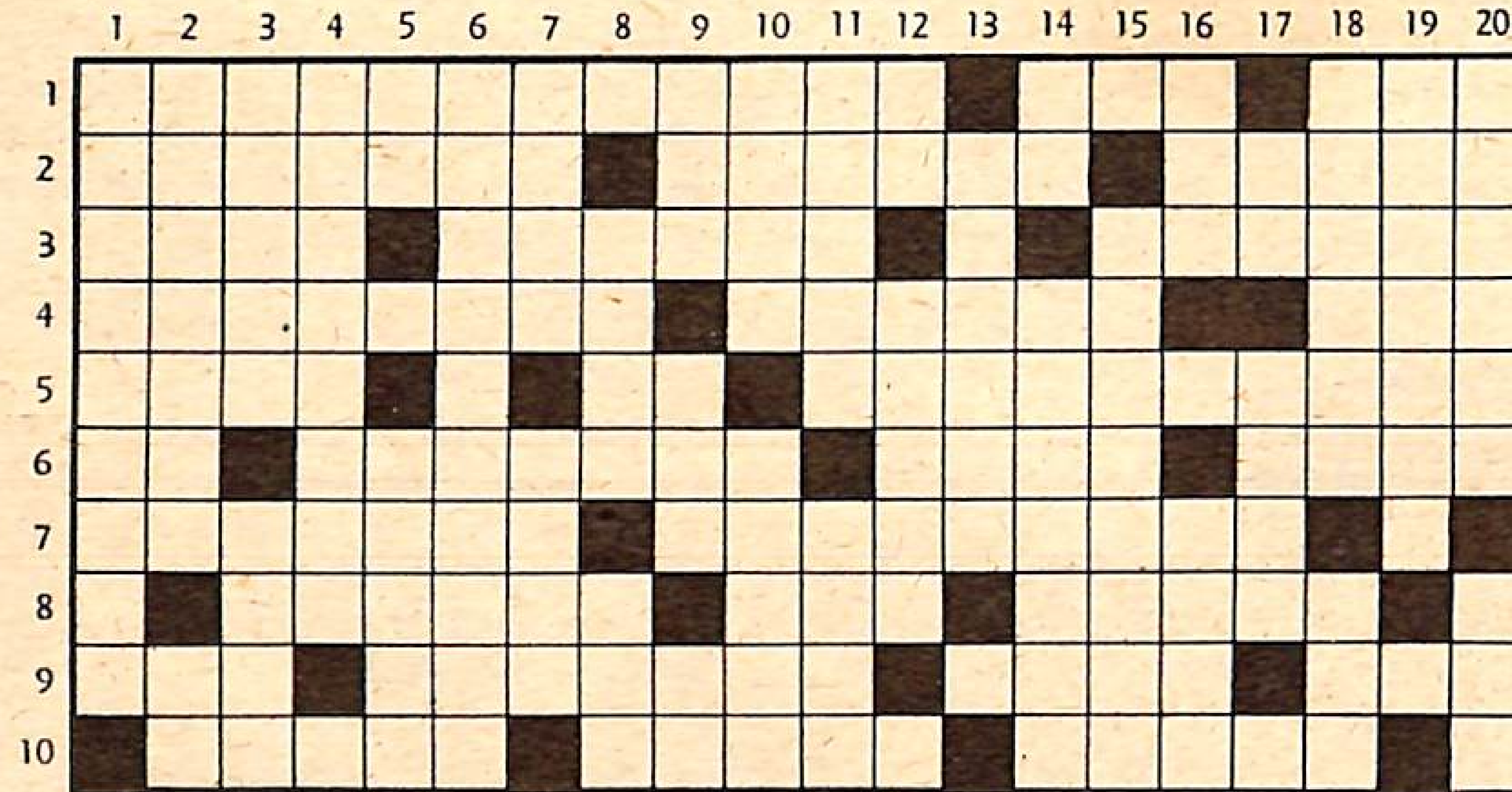
■

Okuyucularımızdan Bayan Yıldız'a:
Kardeş çocukları arasında evlenme öteden beri görülmektedir. İki taraf kabul ettiği takdirde bir kadın kocasının ölümünden sonra kayınbiraderine de varabilir. Bir erkek, baldızı ile evlenebilir.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

İMAM ŞAMİL: Kafkasyanın büyük harb ve ihtilâl kahramanı, roman. Yazan: Tarık Mümtaz Göztepe. İnkılâp Kitabevi. İstanbul. 294 sayfa, 12.5 Lira.
PROSPERO İLE CALİBAN: Nurullah Ataç'ın yazıları. Varlık Kitabevi, İstanbul. 80 sayfa, 2 Lira.
GECELERDEN DAMLALAR: Şiirler. Yazan: Altan Kaynak. P. K. 574 Ankara. 48 sayfa, 2 Lira.
ŞİİRİMİZDE ÖLÜM: Ölüm üzerine yazılmış şiirler antolojisi. Ümit Yaşar Yayınları. İstanbul. 80 sayfa, 3 Lira.
COĞRAFYA SÖZLÜĞÜ: Fasikül: IV. Yazan: Sami Öngör. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. 481-640 sayfa, 500 Kr.

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	S	İ	G	A	R	A	P	A	K	E	T	İ	■	A	D	A	K	A	L	E
2	E	Ş	A	R	■	K	A	D	A	N	A	■	A	N	A	L	İ	Z	■	R
3	S	A	R	A	Ç	■	T	A	V	A	■	İ	L	A	V	E	■	A	S	İ
4	■	R	A	F	A	D	A	N	■	L	A	T	İ	F	E	■	A	T	A	K
5	N	E	J	A	T	■	T	A	N	A	K	■	M	O	T	O	R	■	R	■
6	E	T	■	T	A	Z	E	■	A	■	O	T	■	R	■	R	■	K	A	Z
7	T	■	K	■	N	A	S	İ	H	A	T	■	S	■	N	A	S	İ	Y	E
8	İ	Z	A	H	A	T	■	L	İ	P	■	N	E	Z	A	K	E	T	■	M
9	C	İ	L	A	■	İ	T	İ	Y	A	T	E	D	E	N	■	M	A	V	İ
10	E	L	E	M	E	■	A	M	E	L	İ	Y	A	T	■	K	A	P	A	N

SOLDAN SAĞA: 1: Ordumuza binlerce subay yetiştirmiş bir okul — Evin bölümlerinden — İnce törpü. 2: Kırkharamilerle uğraşan itiyar — Büyüklük — Ayağın üst kısmı. 3: Öpücük — Körler — Küçük peksimet. 4: Bir alet keşfeden — Hiç görülmemiş veya pek seyrek olarak görülen — Tersi arıların yaptığı tatlı. 5: Tersi bir erkek ismi — Sahip — Yaz aylarında çıkan ekşi bir meyva. 6: Vilâyet — Yatağından kalkamıyacak durumdaki hasta — Bir erkek ismi — İrat. 7: Yemek maddeleri — Üşenmeden uzun bir yol tepme hali. 8: Atatürk'ün hemşiresinin soyadı — Yılan — Domuz yavrusu. 9: Koçlar vurur — Bolluk — Boş — Bal yapan pek çalışkan bir hayvan. 10: İçinde çamaşır kaynatılan büyük, bakır kab — Tersi eskimiş bir şeyi kullanılır veya yeni şekle getirme — Dokunmuş kıymetli bez.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Bir işi yapabilme istidadı. 2: Meşhur Kılıcalinin asıl adı — Tir. 3: Dil — Kanun (Türkçe). 4: Sonsuzluk. 5: Bir nota — Tereddüt içinde sorulan bir soru. 6: Tanrıya kulluk gösteren hareketini yapan. 7: Bir cins parlak kumaş — Gelir kaynağı. 8: Hatırlan anlamında bir emir — Rutubet. 9: İptidai deniz taşıdı — Başımızı örten tüy — Bağlantı takısı. 10: Beş vakitte okunur — Ay. 11: Deri işleriyle uğraşan — Bir kereste adı. 12: Tersi bir nota — Hayvan sürüsü. 13: Küçük yafta. 14: Hayvanların yediği — Isırmak. 15: Çanakkale yakınında bir liman kasabası. 16: Kaba kumaş — Cehit. 17: Kırmızı — Güzel. 18: Kıraliçelik — Gözümüzün üstündedir. 19: Enli kılıç. 20: Bir meslekte büyük mevki sahipleri, yahut sözleri dinlenen kimseler — Evlenmemiş bayan.

LİNDBERGH'İN ÇOCUĞU NASIL KAÇIRILMIŞTI?

YAZAN: GEORGE WALLER — ÇEVİREN: ADNAN SADRI

7

1. sayıdan 6. sayıya kadar çıkan kısımların özeti:

Lindbergh'in oğlu 1932 senesinde bir gece kaçırılıyor. Haydutlar çocuğu iade etmek için 50.000 dolâr istiyorlar. Condon aracılık yapıyor. Parayı haydutlara ödüyor. Çocuğun «Nelly» isminde bir teknede olduğunu söylüyorlar. Aramalar boşuna çıkıyor. Lindbergh'e vaktiyle bir teklif getirmiş olan Curtis'le tekrar aramaya devam ediyorlar. Gene netice alınamıyor. Nihayet bir gün çocuğun cesedi bir orman kenarında bulunuyor. Polisler Lindbergh ailesine küçük Charles'ın ölmüş olduğunu bildiriyorlar. Yüzlerce otomobil ormanın kenarında zavallı çocuğun cesedini görmek için birikiyor.

Memurlar Charles'ın cesedini ormanın kenarından aldılar. Bir arabaya koyup morga kaldırdılar. Otomobil kalabalığı bu sefer de orada toplanmaya başladı.

Nihayet uzaktan siyah bir araba göründü. Binanın kapısında durdu. İçinden Lindbergh çıktı. Başı açıktı. Yüzü sapsarı ve yorgundu.

Kimseyle konuşmadan binaya girdi. Arkasından Breckinridge yürüyordu. Daha geriden John Condon da göründü.

Lindbergh, çocuğun yatırıldığı odaya girdi. Ceset masanın üstündeydi. Üzeri bir örtüyle örtülmüştü. Masaya yaklaştı:

— Örtüyü kaldırın... dedi.

Kaldırdılar. Masaya iğildi. Çocuğun yüzüne dikkatle baktı. Sonra ayaklarını muayene etti. Sağ ayağının iki parmağı üst üste olması lâzımdı. Bu doğuş hatasıydı. Evet, öyleydi...

Yüzü sapsarı, masadan doğruldu:

— Evet... dedi. Bu benim oğlum...

DEHŞET VERİCİ İTİRAF

New Jersey polisi derhal hummalı bir faaliyete başladı. Artık haydutlardan saklanacak bir şey yoktu. Madem ki çocuk ölmüşü, polis serbesçe çalışabilirdi. O güne kadarki gizli çalışmalar çocuğun öldürülmesi korkusuydu.

Evvelâ ihtiyar Condon'un, Curtis'in ve Rosner'in ifadelerine müracaat edildi. Üçü de Lindbergh'in evine geldiler.

Önce Rosner konuştu. Gizli yeraltı haydut teşkilâtları ile temas tesis ettiğini, bu şekilde çocuğu kaçıranlarla aracılar vasıtasiyle görüştüğünü bildirdi. Haydutları şahsen görmemişti. Fakat polisin işine yarıyacak birçok malûmat verebilirdi.

Condon, hikâyesini başından sonuna kadar olduğu gibi anlattı. Zaten ekseriya, mektuplarla ve gazete ilânları ile temas sağlamıştı. Bunların hepsi Lindbergh'in malûmatı altında cereyan etmişti.

Polis, Condon'a birçok sualler sordu. John'u tarif etmesini istedi. Fakat John, her seferinde şapkası gözlerine inik, yakaları kulaklarına kalkık gelmişti.

Sıra Curtis'e gelince, polis birçok noktalar üzerinde ısrarla durdu:

Haydutların kullandığı iki direkli balıkçı gemisi nasıldı? Curtis tarif etti. İsmini tekrar söyledi. Derhal sahil muhafaza botlarına, gemiyi arama emri gönderildi. Nova Scotia'dan Florida sahillerine kadar geniş bir tarama başladı.

Fakat Curtis ifadesinde, bazı pek ehemmiyetli noktaları hatırlamakta güçlük çekiyordu.

Meselâ, içinde alıcı-verici telsiz cihazı bulunan Ford marka otomobili ve iki genç kadını katî olarak sahilin hangi noktasında gördüğünü tâyin edemiyordu!

Otomobillere binilip sahile gidildi. Curtis, aynı yeri bulamadı! Sonra Newark'ta John'la görüşmüş olduğu ev aranmağa başlandı. Curtis, bu evi de bulamadı!

Telsiz cihazlı otomobilde gördüğü iki genç kadından biriyle 10 mayıs günü May Burnu civarında bir ufak evde buluştuğunu söylemişti. Evi bulmak için May Burnu'na gidildi. Saatlerce arandı. Fakat bulunamadı!...

Curtis'in bu kadar unutkanlık göstermesi şüphe uyandırmaya başlamıştı.

Başkomiser Walsh, Curtis'i tekrar sorguya çekti.

Lindbergh de hayretini gizliyemiyordu. İki, üç gün evvel cereyan eden hâdiseleri Curtis'in hatırlıyamaması acayipti! Sorgu saatlerce devam etti. Komiser soğukkanlılığını kaybetmiyordu. İcabederse sabaha kadar sorguya devam etmeğe karar vermişti.

Nihayet Curtis dayanamadı:

— Kâğıt, kalem verin. Her şeyi itiraf edeceğim!... diye bağırdı.

İstediğini verdiler. Yarım saat mütemadiyen yazdı. İmzaladı.

İki direkli balıkçı gemisi, sahildeki Ford marka araba, alıcı-verici telsiz cihazı, iki genç kadın, Newark'taki ev, numaralarını gördüğü dolârlar ve her şey baştan başa uydurmaydı! Aslında bunların hiçbiri olmamıştı. Curtis, haydutlarla asla temas etmemişti!... Bunları sırf hâdise yaratmak gayesiyle yapmıştı!...

Bu ilikleri dondurucu itiraf karşısında Lindbergh ağzını açamadı. Odadan çıkıp gitti.

Başkomiser Walsh, derhal Curtis'i tevkif etti. Muhakeme kısa sürdü. Bir sene hapis, 1000 dolâr para cezasına çarpıldı!

Polis bir taraftan araştırmalara devam ediyordu. Otuzdan fazla polis hafiyesi bu işi üzerine almış, geceli gündüzlü çalışıyordu.

Evvelâ, Lindbergh'in evindeki bütün işçiler sıkı bir sorgudan geçirildi. Hizmetçi, ahçı, mürebbiye saatlerce ifade verdi. Bunların bütün akrabaları da sorguya çekildiler. Lindbergh'in evinin plânlarını yapan mimarlar, inşaatta çalışan işçiler birer birer aranıp bulundu. Hepsinin ifadelerine müracaat edildi.

Bir sivil memur İngiltere'ye kadar gitti. «Scotland Yard» polis teşkilâtından Betty Gow ve Whately'nin aileleri hakkında malûmat topladı.

Halkın ifadesine de müracaat ediliyordu. Şubat ayı içinde Lindbergh'in evi civarında yabancı bir şahsın dolaşmış olduğu tesbit edildi. 1 mart günü öğleden evvel yeşil renkli bir hususi araba Lindbergh'in köşkü yakınlarında durmuştu. Şoför mahallinde bir kişi vardı. Otomobilin içinde bir de tahta merdiven göze çarpmıştı. Bunu, Lindbergh'in komşularından biri görmüştü.

Bir lise talebesi, aynı günün ikindi vakti köşk civarında hususi bir araba gördüğünü bildirdi. Şoför, zayıf yüzlü bir adamdı. Yanında iki parça tahta merdiven duruyordu.

Polis, arama işine devam ederken mühim bir noktaya takıldı: Çocuğu kaçıranlar, o salı akşamı Lindbergh'in köşkte kalacağını nasıl bilmişlerdi?... Oraya yalnız cumartesi, pazar günleri gidiyor, hafta içinde şehirde kalıyordu. O hafta şehre inmediğini nasıl bilebilirlerdi?... Sonra, çocuğun odasının binanın yan tarafında ve üst katta olduğunu, muayyen bir saatte orada yalnız olarak yattığını ancak evin içindekiler bilirdi! Veyahut da evdekileri gayet iyi tanıyan ve belki de eve gelip giden başka kimseler...

Şu halde, yabancıların peşinde koşmaktansa, komşuları ve ahbapları takibetmek lâzımdı!

İlk olarak Betty Gow'un erkek arkadaşı Henry Johnson sorguya çekildi. Johnson üç defa eve gelmişti. İç taksimatı gayet iyi biliyordu. Çocuk kaçırılmadan bir saat evvel de Betty ile telefonda konuşmuştu.

Polis, Henry'yi bütün bir gün sorguya çekti. Şüpheli bir durumuna tesadüf edemedi.

İkinci olarak, Violet Sharpe şüpheyi celbediyordu. 28 yaşında güzel bir İngiliz kızı olan Violet, Lindbergh'in kayınvalidesinin evinde çalışıyordu. Herkes onu severdi. Fakat, tam çocuğun kaçırıldığı akşam eve gelmemişti!

Polis, bunu parmağına doladı. O akşam neredeydi bu güzel kız?...

Violet, 1 mart salı gecesi bir «tanıdıkla» sinemaya gittiğini söyledi. Fakat ne «tanıdığın» ismini hatırlıyor, ne de filmin adını söyliyebiliyordu! «Tanıdık» dediği adamla iki gün evvel arkadaş olmuştu.

Ne tuhaf şeydi bu!... Bir genç kız, istiyerek tanıştığı ve beraber sinemaya gittiği gencin ismini unutur muydu? Ya filmin ismi?...

Polis, şüphelenmekte haklıydı. Genç kızı konuşturmak, her zaman nezaret altında tutmak lâzımdı!

Ertesi gün Violet, kaşla göz arasında bir bardak zehir içip intihar etti. Doktor yetişemedi bile!...

O akşam Başkomiser Walsh'ın odasına Ernest Miller isminde bir genç girdi:

— Violet'le sinemaya giden bendim... dedi.

Filmin ismini söyledi.

— Peki, Violet sizin adınızı bilmiyor muydu?

— Bilmez olur mu! Gayet iyi biliyordu!

— Peki, neden söylemedi?

— Ben de ona hayret ediyorum!...

Polis, Miller'in doğru söylemediği vehmine kapıldı. Sıkı bir tahkikat yaptı. Violet'in hakikaten Miller'le sinemaya gitmiş olduğunu tesbit etti.

Basın, polis teşkilâtına dehşetle çatmaya başlamıştı. Mâsum bir genç kızın ölümüne ne hakla sebep oluyordu?!...

Walsh'dan başka New York şehri polis teşkilâtından James J. Finn de bu işle meşgul olmaya başladı.

Haziran ayında Finn, emekli öğretmen Condon'un tarifine göre haydut çetesi aracılarından John'un eşkâlini gazetelerde neşrettirdi:

... **Yaşı 30-35, boyu tahminî 175. Atletik vücutlu. 75-80 kilo ağırlığında. Alman veya İskandinav şivesiyle İngilizce konuşur. Kumral saçlı, keskin bakışlı, açık alınlı, sivri çeneli...**

İyi ama, bu adamı nerede aramak lâzımdı? Amerikanın hangi şehrinde?

«Home News» gazetesi Bronx kasabasında neşrediliyordu. Haydutlar «Home News»da çıkan ilânları okuduğuna göre büyük bir ihtimalle o kasaba civarında oturuyorlardı. Sonra, ilk randevuyu da Woodlawn mezarlığında vermişlerdi. Şu halde evvelâ o civarlarda bir araştırma yapmak lâzımdı. Lâkin o bölgede on ibnlerce ev vardı. Haydutlar bu evlerin hangisinde oturuyordu?...

Bütün yaz mevsimi neticesiz araştırmalarla geçip gitti. Kış geldi. Polis, yeni bir ipucu bulamayınca tekrar tahta merdiven parçaları üzerinde araştırma yapmaya karar verdi.

Merdivenin tahtası hangi cinstendi ve nerede yapılmıştı?...

Arthur Koehler isminde bir mütehassıs bu noktaları tetkik etmeye başladı.

İki senelik uzun bir araştırma sonunda, 29 kasım 1933 günü, merdivenin yapıldığı tahta cinsinden tahtaların «National Lumber and Millwork Co.» isminde bir firma tarafından satılmakta olduğu tesbit edildi. Koehler, araştırmayı Bornmann isminde polisle beraber yapıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

BİNBİR GECE MASALLARININ EN MERAKLISI

Alâaddin'in Lâmbası

HAZIRLIYAN: ORHAN BÜYÜKDOĞAN

1

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, büyük Çin ülkesinde, Çin Kaçinçin şehrinde, fakir bir Türk ailesi yaşarmış. Ailenin erkeği 17-18 yaşında Alâaddin adında bir delikanlıymış. Şehir yakınlarında çobanlık eden Alâaddin, günlerden bir gün acayip bir atlı ile karşılaşmış.

(Devamı gelecek sayıda)

Yapı
ve
Kredi
bankası
şimdiye
kadar

5 4 7 7 7

TALİHLİYE

kura ile apartman daireleri bahçeli evler, arsalar ve çeşitli para ikramiyeleri dağıtmıştır.

Bankamızda açtıracağınız bir İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI hesabında biriktireceğiniz paralarla siz de yeni yılda bu talihliler arasına katılabilirsiniz.

YAPI VE KREDİ BANKASI

REKLÂMCILIK - 3001 - 11